

# **НАРЕДБА № 10 от 10.06.2016 г. за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.**

Издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 46 от 17.06.2016 г.

## **Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

**Чл. 1.** С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ПРСР 2014 – 2020 г.), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

**Чл. 2.** Подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" има за цел:

1. икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства като устойчиви и жизнеспособни единици;
2. ускоряване на модернизацията и технологичното обновление на малките земеделски стопанства;
3. подобряване на опазването на околната среда и борба с климатичните промени.

**Чл. 3.** Финансовата помощ се предоставя в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

## **Глава втора УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ**

### **Раздел I Обхват на дейностите**

**Чл. 4.** (1) Финансовата помощ по тази наредба е безвъзмездна и се предоставя за устойчиво развитие и растеж на малките земеделски стопанства.

(2) Не се предоставя финансова помощ за дейности, свързани с производството на тютюн.

(3) Не се предоставя финансова помощ за земеделски стопанства, които продължават да отглеждат тютюн след края на стопанската година, в която е сключен договорът за предоставяне на финансовата помощ.

## **Раздел II**

### **Изисквания към кандидатите**

**Чл. 5.** (1) За подпомагане могат да кандидатстват:

1. физически лица, навършили 18 години;

2. еднолични търговци (ЕТ), еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД) или дружества с ограничена отговорност (ООД), регистрирани по Търговския закон;

3. кооперации, регистрирани по Закона за кооперациите.

(2) Към датата на подаване на заявлението за подпомагане лицата по ал. 1 трябва да:

1. са регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.), наричана по-нататък "Наредба № 3 от 1999 г.";

2. са получили от земеделска дейност най-малко 33 на сто от общите си приходи/доходи за предходната календарна година;

3. имат икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО) в границите между 2000 евро и 7999 евро включително;

4. са собственици, наематели и/или арендатори на цялата налична в земеделското стопанство земя;

5. са собственици и/или ползватели на животновъдните обекти, сгради и помещения, използвани за животновъдната дейност, в случай че развиват такава;

6. са микропредприятия или малки предприятия по смисъла на чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за малките и средните предприятия;

7. не са одобрени за подпомагане по реда на тази наредба, както и по реда на:

а) Наредба № 9 от 2015 г. за прилагане на подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ДВ, бр. 22 от 2015 г.);

б) Наредба № 20 от 2015 г. за прилагане на подмярка 4.2. "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" от мярка 4. "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ДВ, бр. 84 от 2015 г.);

в) Наредба № 9 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Създаване на стопанства на млади фермери" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. (ДВ, бр. 42 от 2008 г.);

г) Наредба № 14 от 2015 г. за прилагане на подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ДВ, бр. 40 от 2015 г.);

8. не им е издавана заповед за одобрение за подпомагане по реда на Наредба № 28 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. (ДВ, бр. 74 от 2008 г.) (Наредба № 28 от 2008 г.) за последните пет години; когато кандидатите имат издадени заповеди за одобрение по Наредба № 28 от 2008 г., са допустими за подпомагане по реда на тази наредба, ако към датата на подаване на заявлението за подпомагане:

а) успешно са приключили петгодишния си ангажимент по Наредба № 28 от 2008 г. и е изтекла петата стопанска година от изпълнението на бизнесплана, и

б) са получили всичките плащания по реда на Наредба № 28 от 2008 г., и

в) е изтекла стопанската година, през която са подали заявка за петото си плащане по реда на Наредба № 28 от 2008 г.

(3) За едноличните търговци по ал. 1, т. 2, които са регистрирани през годината на кандидатстване в търговския регистър и като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г., обстоятелствата по ал. 2, т. 2 и 3 могат да се доказват и в качеството им на физически лица.

(4) Договорите за наем и/или аренда на земята, върху която са разположени културите, включени при определяне на изискуемия минимален икономически размер на стопанството от 2000 евро СПО, трябва да са:

1. влезли в сила към датата на подаване на заявлението за подпомагане;

2. с минимален срок на действие пет години от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(5) Цялата налична в земеделското стопанство земя по ал. 2, т. 4 трябва да се стопанисва от кандидата:

1. с правно основание за ползване съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители през целия период считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет години от датата на подписване на договор за предоставяне на финансова помощ;

2. в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители;

3. в съответствие с режимите на защитените територии съгласно Закона за защитените територии и/или режимите на защитените зони съгласно Закона за биологичното разнообразие за площите/дейностите от стопанството, които попадат в тях.

(6) Изискванията по ал. 2, т. 7 и 8 се прилагат и за съпруга/съпругата на кандидата физическо лице, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ, както и на собственика/собствениците на капитала на юридическото лице и на членовете на кооперацията.

(7) Лицата по ал. 1, т. 2 и 3 се подпомагат и при условие, че собственикът/собствениците на капитала на юридическото лице или собственикът на предприятието на ЕТ или членовете на кооперацията е/са физическо лице/физически лица, което/които отговаря/т на изискванията по ал. 2, т. 7 и 8.

(8) Икономическият размер на стопанството, измерен в СПО, се изчислява по таблица съгласно приложение № 1.

(9) Когато икономическият размер на стопанството по ал. 2, т. 3 се доказва с намерения за засаждане/засяване на земеделски култури през текущата спрямо кандидатстването стопанска година, в заявлението задължително се посочват сроковете, в които ще се извърши засаждането/засяването на земеделските култури. При изчисляване на икономическия размер на стопанството по ал. 2, т. 3 не се допуска включване на животни с намерения за придобиване през текущата стопанска година.

(10) Не се счита за изпълнено условието по ал. 2, т. 3, когато:

1. съпругът/съпругата на кандидата физическо лице, на собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или на собственика на предприятието на ЕТ, на член на кооперацията има отделно земеделско стопанство, включително като собственик на ЕТ или ЕООД/ООД, и/или като притежател на мажоритарен дял в юридическо лице, и общият сбор на икономическия размер на земеделските стопанства надвишава 7999 евро СПО; общият сбор се изчислява на база, равна правопрпорционално на процентите собственост/дялове от юридическото лице;

2. кандидатът физическо лице или кандидатът ЕООД/ООД, или собственикът на капитала на кандидата ЕООД, или собственикът на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД, или собственикът на предприятието на кандидата ЕТ, или някой от членовете на кооперацията притежава мажоритарен дял в юридическо лице, което има отделно земеделско стопанство, и общият сбор на икономическия размер на земеделските стопанства надвишава 7999 евро СПО; общият сбор се изчислява на база, равна правопрпорционално на процентите собственост/дялове от юридическото лице;

3. кандидатът е ЕООД и едноличният собственик на капитала има отделно земеделско стопанство като физическо лице или ЕТ или когато кандидатът е ООД и собственикът на 50 на сто или повече от капитала има отделно земеделско стопанство като физическо лице или ЕТ, или когато кандидатът е кооперация и член на кооперацията и има отделно земеделско стопанство като физическо лице или ЕТ и общият сбор на икономическия размер на земеделските стопанства надвишава 7999 евро СПО; общият сбор се изчислява на база, равна правопрпорционално на процентите собственост от юридическото лице.

(11) При изчисляване на общия начален икономически размер на стопанството по ал. 2, т. 3 се взема предвид цялата налична в земеделското стопанство земя.

(12) Условието по ал. 2, т. 2 се доказва с представянето на:

1. справка-декларация за приходи от земеделски дейности по образец съгласно приложение № 2;

2. заверено копие от териториалната дирекция на Националната агенция по приходите (ТД на НАП) на годишна данъчна декларация (ГДД) за предходната календарна година от годината на подаване на заявлението за подпомагане; към ГДД се прилагат съставните части на финансовия отчет съгласно изискванията на Закона за счетоводството (ЗСч), Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО);

3. документи, доказващи правно основание за ползване на имотите, на които е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД за предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване, съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители; имотите под наем или аренда, в т.ч. имотите, попадащи извън обхвата на чл. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, трябва:

а) да са ползвани въз основа на документи, доказващи правното основание за ползване, които са регистрирани в общинската служба по земеделие по реда на чл. 37б от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи не по-късно от края на предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване, и/или

б) не по-късно от края на предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване да са посочени в анкетните формуляри на анкетната карта по Наредба № 3 от 1999 г. за стопанската година, през която е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД, и/или

в) да са ползвани въз основа на документи, доказващи правното основание за ползване, които са нотариално заверени не по-късно от края на предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване;

4. за приходи, сформирани от продажба на земеделски продукти от животновъдство, се изисква удостоверение за регистрация на животновъден обект по смисъла на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност или документ, че животновъдният обект е вписан в списъка в Интегрираната информационна система с данни за идентифицираните животни и за животновъдните обекти по смисъла на чл. 51, ал. 3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност за предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване;

5. приходни/разходни документи, в случай че са издадени съгласно ЗСч, ЗДДФЛ и ЗКПО, свързани със земеделската дейност, от която са сформирани приходите/доходите за предходната календарна година от годината на кандидатстване.

(13) Когато земята, върху която са разположени културите, включени при определяне на изискуемия минимален икономически размер на стопанството от 2000 евро СПО, се обработва на база на споразумение за масиви за ползване на земеделските земи, изготвено на основание чл. 37в, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, кандидатът за същия размер на площта на земята, върху която са разположени тези култури, трябва да има имоти, включени в споразумението за масиви, които да са негова собственост и/или да са наети/арендувани с минимален срок на действие пет години от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

**Чл. 6. (1)** Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта:

1. при наличие на някое от обстоятелствата за отстраняване по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012";

2. които имат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие";

3. включени в Системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(2) Не се предоставя финансова помощ, в случай че представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец или търговско дружество и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, председателят и членовете на кооперацията, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

1. попада в някоя от категориите, определени в чл. 106, параграф 1, чл. 107, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

2. е обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

3. е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на Държавен фонд "Земеделие" – Разплащателна агенция (ДФЗ – РА), Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 (УО), или със служители на ръководна длъжност в Разплащателната агенция (РА) или УО;

4. е лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО, както и до изтичане на една година от прекратяване на правоотношението.

(3) Изпълнението на изискванията по ал. 1 и 2 се доказва със:

1. декларация към момента на подаване на заявлението за подпомагане съгласно приложение № 3;

2. официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и с декларация (приложение № 3) за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър.

(4) Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство по ал. 1 и 2, имат право да представят доказателства при подаване на декларация съгласно приложение № 3 или в срок до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства по ал. 1 и 2, че са предприели действия, които гарантират тяхната надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване.

(5) Разплащателната агенция одобрява получаването на финансовата помощ, когато представените доказателства по ал. 4 са достатъчни, за да се гарантира, че кандидатите/ползвателите не попадат в обстоятелствата по ал. 1 и 2.

(6) Изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране – директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие", отказва предоставянето на финансовата помощ, когато са налице обстоятелствата по ал. 1 и 2 или представените доказателства по ал. 4 не са достатъчни, за да гарантират, че кандидатите/ползвателите не попадат в обстоятелствата по ал. 1 и 2.

(7) Основанията за отстраняване се прилагат до изтичане на срокове, определени в чл. 106, параграфи 14 и 15 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

**Чл. 7.** (1) Не се предоставя финансова помощ на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия и за които се установи, че са учредени или преобразувани след 1.01.2014 г. с цел получаване на предимство и подпомагане в противоречие с целите на подмярката по ПРСР 2014 – 2020 г.

(2) Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с

целите на европейското право и действащото законодателство в областта на селското стопанство.

## **Раздел III**

### **Финансови условия**

**Чл. 8.** Финансова помощ по реда на тази наредба се предоставя в рамките на наличните средства по ПРСР 2014 – 2020 г.

**Чл. 9.** (1) Общият размер на финансовата помощ за един кандидат е не повече от левовата равностойност на 15 000 евро.

(2) Финансовата помощ се предоставя за максимален срок от пет години и при условие, че представеният към заявлението за подпомагане бизнесплан е изпълнен коректно.

**Чл. 10.** Изплащането на помощта се извършва на два етапа:

1. първо плащане в размер на левовата равностойност на 10 000 евро – след сключване на договора за предоставяне на финансова помощ съгласно чл. 29;

2. второ плащане в размер на левовата равностойност на 5000 евро – когато след извършена проверка съгласно чл. 36 РА установи коректното изпълнение на бизнесплана.

**Чл. 11.** Срокът за изпълнение на бизнесплана се определя в договора за предоставяне на финансовата помощ в съответствие със заложената в бизнесплана крайна дата на периода за проверка.

## **Раздел IV**

### **Изисквания към проектите**

**Чл. 12.** Дейностите по проектите трябва да се осъществят на територията на Република България.

**Чл. 13.** (1) Кандидатите представят бизнесплан по образец съгласно приложение № 4 за развитие на стопанството за максимален период от пет години.

(2) Стартиране на изпълнението на бизнесплана по ал. 1 може да започне след подаване на заявлението за подпомагане, но не по-късно от девет месеца считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(3) Бизнеспланът може да бъде изготвен за кандидата безвъзмездно от Националната служба за съвети в земеделието при спазване на условията и изискванията на Наредба № 7 от 2016 г. за прилагане на подмярка

2.1.2 "Консултантски услуги за малки земеделски стопани" от мярка 2 "Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ДВ, бр. 36 от 2016 г.), наричана по-нататък "Наредба № 7 от 2016 г."

**Чл. 14. (1)** Бизнеспланът трябва да доказва:

1. жизнеспособността на земеделското стопанство за периода по чл. 13, ал. 1;

2. най-късно до изтичане на посочената в бизнесплана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение:

а) увеличаване на икономическия размер на стопанството спрямо началния размер с най-малко левовата равностойност на 2000 евро, измерен в СПО, и/или

б) увеличаване на обработваемата площ в стопанството с най-малко 20 на сто, в т.ч. на площта със засетите/засадените култури, спрямо датата на кандидатстване (само за изцяло растениевъдни стопанства), и/или

в) увеличаване броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) с най-малко 20 на сто спрямо животните към датата на кандидатстване (само за изцяло животновъдни стопанства), и/или

г) увеличаване на обработваемата площ в стопанството с най-малко 20 на сто, в т.ч. площта на засетите/засадените култури, спрямо датата на кандидатстване и увеличаване броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) с най-малко 20 на сто спрямо животните към датата на кандидатстване (за смесени стопанства);

3. най-късно до изтичане на посочената в бизнесплана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение достигане на съответствие с приложимите Стандарти на Европейския съюз, отнасящи се до подпомаганите дейности, по отношение на съответните ветеринарни и фитосанитарни изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд;

4. че кандидатът физическо лице, собственикът на предприятието на кандидата ЕТ, собственикът/собствениците на капитала на юридическото лице, членът на кооперацията, избран за председател, е поел ангажимент не по-късно от подаване на заявка за второ плащане да бъде преминато обучение, включващо най-малко 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието; изпълнението се установява с удостоверение за преминато обучение, издадено от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение или удостоверение от проведено обучение в обучаваща организация, одобрена по реда на Наредба № 23 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. (ДВ, бр. 69 от 2008 г.), или проведено обучение по мярка 1 "Трансфер на знания и действия по осведомяване" от ПРСР 2014 – 2020 г.;

5. постигане на поне един специфичен за стопанството резултат съгласно приложение № 5.

(2) Условието по ал. 1, т. 4 не се прилага за кандидати със завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда или които са получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 "Консултантски услуги за малки земеделски стопани" от мярка 2 "Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство" от ПРСР 2014 – 2020 г. Условието се доказва с диплома за завършено средно или висше образование в областта на опазване на околната среда или с писмен доклад за изпълнени консултантски пакет/и по подмярка 2.1.2 във формат съгласно приложение № 4 на Наредба № 7 от 2016 г.

(3) Бизнеспланът трябва да показва, че кандидатът ще поддържа размер на стопанството не по-малък от размера, с който е кандидатствал и е бил одобрен, и е подписал договор за предоставяне на финансова помощ, измерен в СПО, за периода от датата на подаване на заявлението за подпомагане до осъществяване на планираното увеличение по ал. 1, т. 2.

(4) Бизнеспланът трябва да съдържа описание на периодите от съответната стопанска година, в която кандидатът планира да извърши засаждане/засяване на земеделските култури за целия период на изпълнението му, както и информация за минималния брой на растенията на единица площ съгласно приложение № 6 за овощни видове, лозя, многогодишни етеричномаслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури. Когато се налага промяна на посочените срокове за засаждане/засяване или на минималния брой на растенията на единица площ, кандидатът е длъжен да уведоми РА, като попълни уведомление за промяна по образец, публикувано на електронната страница на РА, като изложи мотивите, наложили промяната, не по-късно от 15 календарни дни от датата на възникване на обстоятелствата, налагащи промяната.

(5) Разплащателната агенция има право в случаите по ал. 4 да изиска от кандидата допълнително да представи становище от дипломиран агроном, удостоверяващо съответствието на посочената в бизнесплана информация с обичайните агротехнически практики, съобразени с вида на културите, спецификите на съответната климатична или почвена област, както и с избраната схема на засаждане/засяване. Кандидатът трябва да представи и копие на дипломата за завършено висше образование на агронома.

(6) Видовете дейности и/или инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, включени в бизнесплана, трябва да съответстват на конкретната дейност на стопанството.

(7) Бизнеспланът задължително включва поне една инвестиция в дълготрайни материални и/или нематериални активи, необходима/и за нуждите на стопанството.

(8) Условието по ал. 1, т. 3 не се прилага за стопанства, които не попадат в обхвата на прилагане на Стандарти на Европейския съюз по отношение на съответните ветеринарни и фитосанитарни изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд.

(9) За спазване на изискването по ал. 7 не се признават дълготрайни материални и нематериални активи:

1. които кандидатът физическо лице, собственикът/собствениците на капитала на юридическото лице или собственикът на предприятието на кандидата ЕТ или членовете на кооперацията е/са придобил/и от своя съпруг/съпруга и/или от роднини по права линия – без ограничения, и/или от роднини по сватовство от първа степен, както и/или от юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от кандидата юридическо лице или ЕТ, кандидата физическо лице, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или собственика на предприятието на кандидата ЕТ;

2. финансирани по ПРСР 2014 – 2020 г., ПРСР 2007 – 2013 г. и/или други програми за подпомагане с национални средства и/или средства на ЕС.

**Чл. 15.** (1) При кандидатстване за подпомагане данните за засетите/засадените и/или предстоящите за засяване/засаждане земеделски култури, попълнени в анкетната карта на земеделския стопанин, издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г., трябва да се отнасят за текущата стопанска година спрямо датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(2) Допустимият период за създаване на овощни трайни насаждения е от 1 ноември до 14 април на стопанската година. Когато овощните трайни насаждения са засети по вкоренен по картонажен метод материал, както и ягоди, допустимият период е цялата година.

**Чл. 16.** (1) Когато кандидатът е подавал заявление за подпомагане по схемите и мерките за директни плащания, се извършва сравнение между последно заявената за подпомагане по тези схеми и мерки площ и земеделската земя, която е декларирал, че участва в изчислението на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2, т. 3.

(2) Не се предоставя финансова помощ, когато при сравнението по ал. 1 се установи разлика между размера на площите в размер, надвишаващ 3 на сто, и кандидатът не е представил в указания срок мотивирана писмена обосновка, придружена с подкрепящи я доказателства, относно причините за тази разлика.

**Чл. 17.** (1) След сключване на договора за предоставяне на финансова помощ не се допуска промяна в бизнесплана, свързана със замяна на заложените за отглеждане животни (с изключение на подмяна/замяна на един вид дребен рогат добитък с друг вид такъв) и/или основни земеделски култури, с изключение на преминаване от един вид едногодишни култури в друг вид едногодишни/многогодишни култури и/или от един вид трайни насаждения в друг вид трайни насаждения със същия размер СПО на единица площ. Включването в стопанството на допълнителни и непосочени в бизнесплана видове култури и/или животни е допустимо само след изричното писмено одобрение на РА.

(2) Промяната на вида на отглежданите земеделски култури/животни по ал. 1 е допустима само в случаите, когато заложените в бизнесплана инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи могат да се използват за отглеждането и на новите земеделски култури/животни, освен ако не се извърши съответна промяна и във вида на инвестициите.

(3) Промяната на вида на отглежданите земеделски култури/животни по ал. 1 е допустима само в случаите, когато това не води до несъответствие с изисквания по чл. 19, ал. 5.

**Чл. 18.** Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно действащото законодателство, се подпомагат

само в случай че кандидатът/ползвателят е представил съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

**Чл. 19.** (1) Приоритет ще бъде даден на проекти на земеделски стопани, които:

1. към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти и отглеждат животни съгласно приложение № 7;
2. отглеждат култури в сектор "Плодове и зеленчуци" и/или сектор "Етеричномаслени култури" съгласно приложение № 8;
3. притежават стопанства, преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91 (ОВ L 189/1 от 20 юли 2007 г.) (Регламент (ЕО) № 834/2007);
4. притежават земеделско стопанство, разположено изцяло в планински район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

(2) Условието по ал. 1, т. 1 и 2 се считат за изпълнени, в случай че при изчисление на СПО на земеделското стопанство към момента на кандидатстване са включени животни от приложение №7 и/или култури от приложение № 8 и планираното увеличение на стопанството съгласно избраната цел и изискванията на чл. 14, ал. 1, т. 2, изчислено в СПО, е изцяло с отглеждане на животни от приложение № 7 и/или култури от приложение № 8.

(3) Условието по ал. 1, т. 3 се счита за изпълнено, когато част или всички площи/животни в стопанството на кандидата са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007.

(4) Тежестта на критериите за подбор и методиката за нейното изчисление са определени в приложение № 9 и се преценяват към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи и заявени данни.

(5) Когато проектът е получил приоритет по критериите, посочени в ал. 1, кандидатът е длъжен да поддържа съответствие с всеки един от критериите, на които е отговорял проектът му през целия период, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

**Чл. 20.** Допустими за подпомагане са проекти, които при оценяването са получили най-малко 10 точки съгласно критериите за подбор и тяхната тежест, посочени в приложение № 9.

## **Глава трета**

### **РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯТА ЗА**

# ПОДПОМАГАНЕ

## Раздел I

### Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

**Чл. 21.** (1) Документите, приложени към заявлението за подпомагане и към заявката за плащане, както и представените от кандидатите/ползвателите при допълнително искане от РА трябва да бъдат:

1. представени в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата/ползвателя; в случай на представяне на заверени от кандидата/ползвателя копия на документи оригиналите се предоставят за преглед от служител на РА;

2. представени на български език; когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, да бъде легализиран или с апостил; когато документът е издаден в държава – страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, съставена в Хага на 5 октомври 1961 г. (ратифицирана със закон – обн., ДВ, бр. 47 от 2000 г.; доп., бр. 30 от 2013 г.) (обн., ДВ, бр. 45 от 2001 г.; попр., бр. 17 от 2014 г.), и между нея и Република България има договор за правна помощ, документът трябва да е представен съгласно разпоредбите на двустранния договор.

(2) Документите по ал. 1 могат да бъдат подадени от лице, упълномощено с нотариално заверено изрично пълномощно.

**Чл. 22.** (1) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на министъра на земеделието и храните. Заповедта съдържа начална и крайна дата за приемане на заявления за подпомагане и бюджета на подмярката за съответния период на прием. Периодът на прием не може да бъде по-кратък от 30 календарни дни.

(2) При вземане на решение за започване на приема на заявления за подпомагане се публикува съобщение най-малко 10 работни дни преди започването на приема на електронните страници на Министерството на земеделието и храните (МЗХ) и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и в областните дирекции "Земеделие".

(3) При вземане на решение за прекратяване на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 10 работни дни преди прекратяване на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и областните дирекции "Земеделие".

(4) При вземане на решение за изменение на заповедта по ал. 1 съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди влизане в сила на изменението и не по-късно от 10 календарни дни от определената крайна дата на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и областните дирекции "Земеделие".

(5) Кандидатите за подпомагане могат да искат разяснения от МЗХ по условията за предоставяне на финансова помощ в срок до 20 календарни дни преди крайната дата за приемане на заявления за подпомагане.

(6) Разясненията се публикуват на електронната страница на МЗХ до 10 календарни дни преди крайната дата за приемане на заявления за подпомагане. Разясненията не съдържат становище относно качеството на заявлението за подпомагане.

## **Раздел II**

### **Процедура за разглеждане и одобряване на заявления за подпомагане**

**Чл. 23.** (1) Кандидатите за финансово подпомагане подават в съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" по местонахождение на стопанството заявление за подпомагане по образец съгласно приложение № 10 и прилагат документите, указани в същото приложение. Когато стопанството на кандидата се намира на територията на различни областни дирекции на Държавен фонд "Земеделие", заявлението за подпомагане се подава в една от тях по избор на кандидата.

(2) Длъжностно лице от областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" извършва преглед на документите в присъствието на кандидата или изрично упълномощеното лице по чл. 21, ал. 2.

(3) При липса или нередовност на документите по ал. 1 длъжностното лице от областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" връща документите на кандидата или изрично упълномощеното лице заедно с писмено посочване на липсите и нередовностите. В тези случаи кандидатът има право в рамките на определения със заповедта по чл. 22, ал. 1 краен срок да подаде заявление за подпомагане, придружено с документите, посочени в приложение № 10.

(4) В случаите по ал. 3 заявлението за подпомагане може да бъде прието и при липса и/или нередовност на документ, но само когато те се отнасят за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции, за които кандидатът представи писмени доказателства, че е направил искане за издаване от съответния орган. В тези случаи кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и нередовностите и поема задължение да представи издадените въз основа на искането документи най-късно в срока по чл. 24, ал. 2, като писмено посочва мотивите и забележките си.

(5) Приетите заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

(6) Възможността за подаване на заявления за подпомагане по електронен път се предвижда изрично в заповедта по чл. 22, ал. 1, като в нея се съдържат указания към кандидатите за финансово подпомагане относно реда и начина на подаването на заявленията за подпомагане по електронен път.

**Чл. 24.** (1) В срок до три месеца от крайната дата за прием на заявления за подпомагане РА:

1. извършва административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;
2. извършва проверка (включително посещение и/или проверка на място) за допустимост за подпомагане с цел установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:
  - а) посещението на място и/или проверката на място се извършва в присъствието на кандидата или на изрично упълномощен писмено негов представител;
  - б) след приключване на посещението/проверката на място служителят на РА представя протокола/контролния лист с резултатите от посещението/проверката на място за подпис на кандидата или на изрично упълномощен писмено негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;
  - в) екземпляр от протокола/контролния лист по буква "б" се предоставя на кандидата или на изрично упълномощен писмено негов представител веднага след приключване на посещението/проверката на място;
3. класира допустимите заявления за подпомагане съгласно получените точки по критериите за подбор, определени в приложение № 9;
4. одобрява или мотивирано отхвърля заявлението за подпомагане след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие с представени документи и заявени данни.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1 РА уведомява с мотивирано писмо кандидата, който в срок до 10 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнително изискваните документи, включително документи извън посочените в приложение № 10. Представените след този срок данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от РА, не се вземат предвид при последващата обработка на заявлението за подпомагане.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен:

1. с не повече от един месец, когато Разплащателната агенция е упражнила правомощието си по ал. 2;
2. с не повече от един месец, когато при обработката на заявлението за подпомагане РА установи необходимост от предоставяне на становище от други органи или институции;
3. с не повече от един месец, когато се провежда контролна проверка въз основа на Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията от 6 август 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, правилата за проверките, обезпеченията и

прозрачността (ОВ, L 255/59 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014";

4. с не повече от един месец, когато в резултат от действията по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност;

5. до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган, когато е изпратен сигнал до съответната прокуратура или разследващите органи при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства;

6. с не повече от един месец, когато заявлението за подпомагане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури към Министерството на земеделието и храните и/или Държавен фонд "Земеделие", и/или външни институции.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2, 3, 4, 5 и 6 производството по обработка на заявлението за подпомагане се спира със заповед на изпълнителния директор на РА, а в случаите на делегиране – на директора на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие", като заповедта се изпраща на кандидата.

(5) Заявлението за подпомагане и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата по всяко време. Оттеглянето се извършва в писмена форма и поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.

(6) Когато кандидатът е уведомен от РА за несъответствия и/или нередности в документите по ал. 5 или когато кандидатът е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място, или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на документите, засегнати от нередността. В тези случаи РА писмено уведомява кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(7) При оттегляне на заявлението за подпомагане, което не попада в обхвата на ал. 6, изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране – директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие", прекратява със заповед образуваното пред нея административно производство, като заповедта се изпраща на кандидата. Кандидатът има право да подаде ново заявление за подпомагане преди крайния срок на съответния прием.

(8) Не се допуска коригиране или поправяне на заявленията за подпомагане и приложените към тях документи извън случаите, посочени в чл. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правилата за прилагането на Регламент (ЕС) №1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227 от 31 юли 2014 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.).

**Чл. 25.** (1) Постъпилите заявления за подпомагане и приложените към тях документи се оценяват към датата на подаването им за съответствието им с критериите за подбор и тяхната тежест съгласно приложение № 9.

(2) Заявленията за подпомагане се класират според получените при оценката точки и се одобряват в низходящ ред до размера на определения за съответния прием бюджет.

(3) Класираните заявления за подпомагане с еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет при класирането по ал. 2, се одобряват след изменение на бюджета, определен в заповедта на министъра на земеделието и храните по чл. 22, ал. 1 за съответния период на прием.

**Чл. 26.** (1) Заявлението за подпомагане може да получи отказ за финансиране в случай на:

1. нередовност на документите и/или непълнота, и/или неяснота, и/или несъответствие на заявените данни и посочените факти, установени при извършване на проверките по чл. 24, ал. 1, т. 1;

2. несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;

3. неотстраняване на непълнотите, неяснотите или пропуските, включително непредставяне на изискваните документи в срока по чл. 24, ал. 2;

4. недостатъчен бюджет по подмярката за финансиране на подаденото заявление за подпомагане, определен в заповедта за прием на заявления;

5. несъответствие на проекта с минималния брой точки, посочен в чл. 20;

6. установяване на някое от обстоятелствата, посочени в чл. 6, както и при непредставяне на някой от документите в срока по чл. 27, ал. 1.

(2) В случаите на отказ за финансиране на подаденото заявление за подпомагане на някое от основанията, посочени в ал. 1, кандидатът има право да кандидатства отново по реда на тази наредба.

**Чл. 27.** (1) Преди издаване на заповед за одобрение РА изисква от кандидата, който в срок от 10 работни дни от уведомяването му за това представя:

1. свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице, или представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, издадено не по-рано от 1 месец преди предоставянето му;

2. документ, удостоверяващ, че кандидатът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издаден от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му, само за кандидати, при които това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър;

3. документ, удостоверяващ, че кандидатът юридическо лице не е в процедура по ликвидация, издаден от съответния съд не по-рано от 1 месец преди предоставянето му, само за кандидати, при които това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър;

4. удостоверение от органите по приходите и удостоверение от общината по седалището на кандидата, че няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община;

5. декларацията съгласно приложение № 3.

(2) След получаване на документите в срока по ал. 1 изпълнителният директор на РА, а в случаите на делегиране – директорът на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие", се произнася със заповед за одобрение на заявлението за подпомагане или постановява отказ.

(3) Заповедта за одобрение съдържа и данни за изчисления от РА икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 трябва да се реализира и ще бъде проверяван спрямо началния икономически размер на стопанството, посочен в заповедта за одобрение, или спрямо резултата от проверките от страна на РА в случаите, когато периодът на засяване/засаждане е след датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(4) Заповедите по ал. 2 се съобщават и могат да бъдат обжалвани по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) В срок до 15 работни дни от получаване на писмено уведомление за одобрение на заявлението за подпомагане и заповедта за одобрение кандидатът лично сключва договор за предоставяне на финансовата помощ.

(6) Договорът по ал. 5 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително условията за извършване на допълнителни проверки при съмнения за създадени изкуствени условия за получаване на предимство и основанията за изискуемост на финансовата помощ. Образецът на договор се утвърждава от изпълнителния директор на РА след съгласуване с министъра на земеделието и храните и се публикува на електронните страници на МЗХ и Държавен фонд "Земеделие" преди началната дата на приема.

(7) При неявяване на кандидата за подписване на предложението му проект на договор за предоставяне на финансова помощ в срока по ал. 5 той губи правото на подпомагане по подаденото заявление за подпомагане и може да кандидатства отново по реда на тази наредба.

## **Глава четвърта ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ**

## Раздел I

### Изплащане на финансовата помощ

**Чл. 28.** В срок до два месеца от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ с ползвателя РА извършва първото плащане по чл. 10, т. 1 с изключение на случаите по чл. 30.

**Чл. 29.** (1) Когато ползвател на финансовата помощ е юридическо лице, първото плащане по чл. 10, т. 1 не се извършва преди сключването на договор за поръчителство между РА и собственика/собствениците на капитала на ползвателя или членовете на кооперацията, с който поръчителят се задължава пред кредитора (РА) да отговаря за точното изпълнение на всички нормативни и/или договорни задължения на ползвателя, като обезпечава вземането на РА, което може да възникне при неизпълнение на тези задължения, до размера на сумата по договора за предоставяне на финансова помощ. Поръчителят/поръчителите трябва да се явят пред съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" в срок до 10 календарни дни от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, за да подпишат предложения им проект на договор за поръчителство. Първото плащане по договора за предоставяне на финансова помощ се изплаща в срока по чл. 28, а в случаите на забавяне по основателни причини на представянето на договора за поръчителство – в срока по чл. 28, удължен с времето на забавяне.

(2) Срокът на задължението по договора за поръчителство по ал. 1 трябва да покрива периода от пет години считано от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, удължен с шест месеца.

(3) При изричен отказ за сключване на договора за поръчителство договорът за предоставяне на финансова помощ се прекратява със заповед на изпълнителния директор на РА, а в случаите на делегиране – на директора на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие".

**Чл. 30.** Когато при изчисление на икономическия размер на стопанството по чл. 5, ал. 2, т. 3 са включени намерения за засаждане/засяване на земеделски култури и заложените в бизнесплана срокове за засяването/засаждането изтичат след датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, РА изплаща първото плащане в срок до един месец от приключване на проверка/посещение на място, в случай че е установено спазване на заложените в бизнесплана срокове за засяване/засаждане на земеделските култури и в съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3.

**Чл. 31.** (1) Проверката/посещението на място по чл. 30 цели да установи изпълнение в цялост на намеренията на кандидата за засаждане/засяване на земеделските култури, като се вземат предвид и постъпилите писмени уведомления за промяна на крайните срокове за засяване/засаждане и основателността на изложените от одобрения кандидат причини, които са наложили тази промяна. Проверката/посещението на място цели да установи изпълнение и на всички други договорени и нормативно установени задължения съгласно условията на тази наредба и договора за подпомагане.

(2) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че ползвателят не е засял/засадил културите след изтичане на посочените в бизнесплана срокове и/или площта и/или видът на засетите/засадените култури водят до несъответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения договор за предоставяне на финансова помощ.

(3) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че ползвателят не е засял/засадил културите след изтичане на посочените в бизнесплана срокове и/или площта и/или видът на засетите/засадените култури водят до намаляване на точките по критериите за подбор и заявлението за подпомагане попада извън класираните допустими проекти, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения договор за предоставяне на финансова помощ.

(4) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че одобреният кандидат е спазил посочените в бизнесплана срокове за засаждане/засяване на културите и е налице съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 3, РА писмено го уведомява за установения въз основа на проверката икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 трябва да се реализира и ще бъде проверявано спрямо началния икономически размер на стопанството, установен по реда на този член.

(5) Когато при проверката по ал. 1 се установи, че одобреният кандидат е спазил посочените в бизнесплана срокове за засаждане/засяване на културите и е налице увеличение на размера на стопанството, сравнено със заявения от кандидата начален икономически размер на стопанството, измерен в СПО, и е налице съответствие с изискването по чл. 5, ал. 2, т. 4, РА писмено го уведомява за установения въз основа на проверката икономически размер на стопанството, измерен в СПО. В тези случаи задължителното нарастване на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 трябва да се реализира и ще бъде проверявано спрямо началния икономически размер на стопанството, установен по реда на този член, и кандидатът подава коригиран бизнесплан с отразени коректни стойности.

**Чл. 32.** (1) През целия период от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока за подаване на заявка за второ плащане РА има право да извършва проверки, включително и проверка/посещение на място, с цел да установи фактическо съответствие на представения от ползвателя бизнесплан и заложените в него данни и показатели с действителните такива. Резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на подадената заявка за второ плащане и при преценката за съответствието между одобрения бизнесплан и заложените в него данни и показатели и тяхното реално изпълнение.

(2) Разплащателната агенция изисква връщане на полученото от ползвателя първо плащане по чл. 10, т. 1 и не му дължи второто плащане по чл. 10, т. 2, когато при проверките по ал. 1 бъде установено неспазване на едно или повече от изискванията на тази наредба и/или едно или повече задължения на ползвателя, поето/и с договора за предоставяне на финансова помощ.

(3) При извършване на посещение и/или проверка на място по ал. 1 ползвателят трябва да присъства лично или изрично упълномощен негов представител.

**Чл. 33.** (1) При кандидатстване за второто плащане по чл. 10, т. 2 ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА и публикуван на електронната страница на РА, в съответната регионална разплащателна агенция и прилага всички изискуеми документи съгласно приложение № 11.

(2) Срокът за подаване на заявката за второ плащане се посочва от кандидата в заявлението за подпомагане и трябва да бъде не по-рано от 18 месеца и не по-късно от 4 години и 6 месеца от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(3) Когато в стопанството се отглеждат едногодишни култури, срокът по ал. 2 трябва да бъде след извършване на засяването/засаждането на културите и най-малко един месец преди очакваното прибиране на реколтата от тях. Когато в земеделското стопанство се отглеждат различни видове едногодишни култури и техните срокове за засаждане и прибиране на реколтата са различни, срокът за подаване на заявката за второ плащане се определя в съответствие с най-късния от тези срокове.

(4) Ползвателите на помощта подават заявка за второ плащане не по-късно от посочения в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ срок.

(5) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от ползвателя на помощта по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя ползвателя в положението, в което се е намирал преди подаването на въпросните документи или на част от тях.

(6) Когато ползвателят на помощта е уведомен от РА за евентуални случаи на нередности в документите по ал. 5 и/или е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място и/или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на документите, засегнати от нередността.

(7) При оттегляне на заявката за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 6, ползвателят има право да подаде нова заявка за плащане в посочения в заявлението за подпомагане и залегнал в договора за предоставяне на финансова помощ срок.

(8) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай, и при условие, че ползвателят е действал добросъвестно.

(9) В случаите по ал. 5 РА може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в съответните документи.

(10) Не се допуска коригиране или поправяне на заявките за плащане и приложените към тях документи извън случаите по ал. 8.

**Чл. 34.** (1) Регионалната разплащателна агенция извършва преглед на документите по чл. 33, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта.

(2) В случай на липса или нередовност на документите по чл. 33, ал. 1 регионалната разплащателна агенция не приема заявката за плащане и връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение по отношение на липсите и констатирани нередовности в документите.

(3) След отстраняване на пропуските по ал. 2 ползвателят на помощта има право в рамките на съответния срок по чл. 33, ал. 2 отново да подаде заявка за плащане.

(4) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

**Чл. 35.** (1) В срок до три месеца от подаване на заявката за второ плащане по чл. 33, ал. 1 РА:

1. извършва административни проверки на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. извършва проверка/посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи и заявени данни, като резултатите от извършените проверки се вземат предвид при обработката на заявката за второ плащане;

3. одобрява или мотивирано отказва изплащането на финансовата помощ след извършен анализ за установяване на съответствието между фактическото състояние и одобрения бизнесплан;

4. изплаща одобрената финансова помощ в случай на одобрение.

(2) В случай на нередовност на документите или непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти РА уведомява с мотивирано писмо ползвателя, който в срок до 10 работни дни от уведомяването може да отстрани констатираните нередовности, непълноти или неясноти чрез представяне на допълнителни и/или нови документи, включително документи извън посочените в приложение № 11, които са свързани с извършване на подпомаганата дейност.

(3) Срокът по ал. 1 се удължава, когато:

1. е изпратено писмо за отстраняване на нередовност на документите или по дадена заявка за плащане е необходимо становище на други органи или институции със срока до получаване на отговор;

2. се провежда контролна проверка въз основа на Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014, както и когато заявката за второ плащане е обект на допълнителни проверки от страна на специализирани структури в Министерството на земеделието и храните и/или Държавен фонд "Земеделие", и/или външни институции – с един месец;

3. в резултат от дейностите по ал. 1 са събрани документи и/или информация, които създават съмнение за нередност – до установяване от РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства – до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган.

(4) В случаите по т. 3 обработката на заявката за плащане се спира със заповед на изпълнителния директор на РА, а в случаите на делегиране – на директора на съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие".

(5) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3 РА уведомява ползвателя за причините, наложили удължаването на срока за обработката на заявката за второ плащане.

**Чл. 36.** Плащанията се извършват след осъществяване на проверките и при спазване на разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.

**Чл. 37.** (1) Ползвателят на помощта няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2 и дължи връщане на полученото по чл. 10, т. 1 първо плащане по договора за предоставяне на финансова помощ ведно със законната лихва към него, изчислена за период, посочен в договора, когато:

1. не е подал заявка за второ плащане, окомплектувана с всички изискуеми съгласно приложение № 11 документи, в срока, посочен в договора за предоставяне на финансова помощ, или не е представил изисканите от РА документи и информация в срока по чл. 35, ал. 2;

2. бизнеспланът не е изпълнен коректно, включително и когато не е изпълнен в срока, посочен в договора за предоставяне на финансова помощ;

3. не е постигнал увеличаване на икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко 2000 евро, измерен в СПО, най-късно до изтичане на посочената в бизнесплана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение и/или увеличаване на обработваемата площ, в т.ч. на засетите/засадените култури в стопанството, с най-малко 20 на сто от площта спрямо датата на кандидатстване и/или увеличаване броя на отглежданите животни (всеки вид) с най-малко 20 на сто спрямо животните към момента на кандидатстване;

4. не е преминало обучение, включващо най-малко 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието; изпълнението се установява с удостоверение за преминало обучение на кандидата физическо лице, собственика на предприятието на кандидата ЕТ, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице, член на кооперацията, избран за председател, издадено от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение или удостоверение от обучаваща организация, одобрена по мярка 1 "Трансфер на знания и действия по осведомяване" от ПРСР 2014 – 2020 г.; изискването не се отнася за лица, които са получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 "Консултантски услуги за малки земеделски стопани" от мярка 2 "Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство" от ПРСР 2014 – 2020 г.;

5. отглежда тютюн след края на текущата стопанска година спрямо датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ;

6. е създал изкуствени условия с оглед получаване на предимство за получаване на помощта в противоречие на целите на европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство и с целите на подмярката;

7. проектът му е бил оценен съгласно критерия за подбор по чл. 19, ал. 1, т. 3 и не е представил на РА копие от сертификат от контролиращото лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/биологични по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007, валиден към датата

на подаване на заявката за второ плащане;

8. проектът му е оценен по някой от критериите за подбор, посочени в чл. 19, ал. 1, т. 1 – 4, и ползвателят не е поддържал съответствие с всеки от критериите, по които проектът му е бил оценен;

9. не е започнал изпълнението на бизнесплана съгласно заложените в него предвиждания в срок от девет месеца от подписване на договора за предоставяне на финансова помощ;

10. не е спазил заложените в бизнесплана срокове, в които е предвидил да извърши засаждане/засяване на земеделските култури през всички години от изпълнението на бизнесплана, а в случаите на промяна в тези срокове – не е уведомил предварително РА за настъпилата промяна и/или не е изложил писмено мотивите, които са наложили промяната;

11. Разплащателната агенция установи нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти във връзка с разпоредбите на чл. 35, ал. 1, т. 1 и 2, включително когато ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските в срока по чл. 35, ал. 2;

12. е представил декларация и/или документи с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката;

13. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверка/посещение на място, извършвани от РА;

14. при извършване на проверките по букви "iii" и "v" от Раздел 2 "Контролни дейности", т. А "Процедури по одобряване на заявленията" от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметки, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 255/18 от 28 август 2014 г.) във връзка с чл. 48, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 РА установи, че ползвателят на помощта, подаденият от него проект или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане, посочени в настоящата наредба;

15. се установи наличие на някоя от хипотезите, уредени в чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 181/48 от 20 юни 2014 г.);

16. той или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 42, или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки;

17. инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнесплана, са придобити при някое от условията, посочени в чл. 14, ал. 9;

18. в периода от датата на подаване на заявлението за подпомагане до подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ ползвателят е нарушил изискването по чл. 5, ал. 5, включително и по отношение на земеделската земя, която участва в изчислението на нарастването по чл. 14, ал. 1, т. 2;

19. са налице условията на чл. 31, ал. 2.

(2) В случаите по ал. 1, т. 16 и 17 РА извършва проверка за съответствието с изискванията за допустимост за подпомагане преди предоставяне на помощта въз основа на представените към заявлението за подпомагане и изискани допълнително документи. При нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на посочените в заявлението за подпомагане и документите към него данни, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в приложение № 11. В тези случаи ползвателят е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомяването да представи изискваните му данни и/или документи.

(3) В случаите по ал. 1 ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане по същия договор за предоставяне на финансова помощ.

(4) При неизпълнение на задължения в случай на непреодолима сила или извънредни обстоятелства ползвателят не възстановява полученото първо плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, но няма право да получи второто плащане по чл. 10, т. 2.

(5) Ползвателят или изрично упълномощен от него представител е длъжен писмено да уведоми РА за възникването на непреодолима сила и извънредни обстоятелства и да приложи достатъчно доказателства за това в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да го направи.

(6) При възникване на непреодолима сила и извънредни обстоятелства след получаване на второто плащане по договора за предоставяне на финансова помощ, водещи до трайна обективна невъзможност на ползвателя да изпълнява поетите договорни и/или нормативни задължения, ползвателят не възстановява получената по договора финансова помощ.

(7) При изчисляване на увеличението на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 не се включват животните и/или земята, които не са били включени при изчисляване на първоначалния икономически размер на стопанството и към датата на подаване на заявлението за подпомагане:

1. са били собственост на ползвателя и/или собственика на ЕТ, когато ползвател е ЕТ, и/или на едноличния собственик на капитала, когато ползвател е ЕООД, и/или на собствениците на капитала, и/или управителя/прокуриста на ООД, когато ползвател е ООД, и/или председателя и/или член на кооперацията,

когато ползвател е кооперация, с изключение на земята, предоставена под наем или аренда в периода, предхождащ 18 месеца считано от датата на кандидатстване;

2. ползвателят, собственикът на предприятието на ползвателя ЕТ или едноличният собственик на капитала на ползвателя ЕООД, или собствениците на капитала, и/или управителят/прокуристът на ползвателя ООД, или председателят и/или член на кооперацията са имали сключени договори за наем и/или аренда независимо дали ползването на животните и/или земята е било предоставено на други лица.

(8) Когато към датата на подаване на заявката за второ плащане ползвателят на помощта, собственикът на предприятието на ползвателя ЕТ или едноличният собственик на капитала, на ползвателя ЕООД или собствениците на капитала, и/или управителят/прокуристът на ползвателя ООД, или председателят и/или член на кооперацията е бил в брак и съпругът/ата му е бил/а съпруг/а и към датата на подаването на заявлението за подпомагане, при изчисляване на увеличението на икономическия размер на стопанството по чл. 14, ал. 1, т. 2 и 3 не се включват:

1. животните, чието ползване е отстъпено или чието собственост е прехвърлена от съпруга/съпругата, включително когато страна по сделката е бил съпругът/съпругата в качеството му/й на едноличен търговец или юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава или се е притежавал от съпруга, и/или

2. земята, която към датата на подаване на заявлението за подпомагане е била собственост или е ползвана на друго правно основание от съпруга, включително в качеството му на едноличен търговец, както и от юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава или се е притежавал от съпруга/съпругата.

## **Раздел ПУсловия за изпълнение на дейностите по проекта и контрол**

**Чл. 38.** Периодът за изпълнение на бизнесплана е до пет години считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

**Чл. 39.** (1) Ползвателят на помощта може да подаде искане за промяна на договора за предоставяне на финансова помощ в съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" по образец, публикуван на електронната страница на РА.

(2) Когато искането за промяна на договора е свързано с изменение на бизнесплана и на крайната дата на периода за проверка изпълнението на бизнесплана и подаване на заявката за второ плащане, искането трябва да бъде подадено не по-късно от четири месеца преди изтичане на срока по чл. 11.

(3) Не се допуска промяна на договора, която води до:

1. несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени в тази наредба;

2. увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(4) В случай на нередовност или липса на документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти в искането за изменение на договора, включително и с цел да се удостовери верността на заявените данни, РА изисква от ползвателя да представи допълнителни данни и/или документи. Ползвателят има право да представи изисканите му данни и/или документи в срок до 10 работни дни от уведомяването.

(5) В срок до един месец от подаването на искането за промяна, а когато са изискани данни и/или документи по ал. 4 – в срок до 14 дни от представянето им, РА одобрява или отказва исканата промяна. Ползвателят на помощта се уведомява за мотивите за отхвърляне на искането, а в случай на одобрение в срок до 10 календарни дни от получаването на уведомлението за одобрение на искането трябва да се яви в съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" за сключване на допълнително споразумение към договора. Когато ползвателят не се яви лично в посочения срок, правото на ползвателя за подписване на допълнителното споразумение към договора, с който се удовлетворява искането на ползвателя за промяната му, се погасява.

(6) Когато ползвателят е физическо лице, той има право да се регистрира като ЕТ или ЕООД по Търговския закон, който да стане правоприменик на стопанството му, като е длъжен в срок пет работни дни от регистрацията в търговския регистър писмено да уведоми за това РА.

(7) Искане за промяна на договора, свързано с изменение на избраната крайна дата на периода за проверка на изпълнението на бизнесплана, е допустимо два пъти през целия период на изпълнение на договора.

(8) Промяната на посочените в бизнесплана срокове за засаждане/засяване на земеделските култури за всяка година, както и информацията за минималния брой на растенията на единица площ за овощни видове, лозя, многогодишни етеричномаслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури, се извършва при спазване на изискванията по чл. 14, ал. 3 и 4 и чл. 15.

**Чл. 40.** (1) Ползвателят на помощта е длъжен да съхранява всички документи, свързани с изпълнението на бизнесплана и всички останали нормативно и договорно установени задължения, за срок пет години и шест месеца считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(2) Кореспонденцията между кандидата/ползвателя и РА се осъществява на посочения от кандидата/ползвателя адрес, телефонен номер и електронна поща и адреса на Държавен фонд "Земеделие" или съответната областна дирекция към Държавен фонд "Земеделие".

**Чл. 41.** В срок до изтичане на пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ ползвателят на помощта е длъжен да:

1. води всички финансови операции, свързани с извършваната от него земеделска дейност, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера съгласно изискванията на Закона за счетоводството;

2. регистрира ежегодно земеделската земя, която е участвала при изчисляване на икономическия размер на стопанството му, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора за предоставяне на

финансовата помощ (с изключение на оранжерии, гъбарници и разсадници), в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по реда на Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (ДВ, бр. 82 от 2006 г.);

3. уведомява РА при промяна на декларираните пред РА данни за осъществяване на кореспонденция с него (адрес, телефонен номер и електронна поща), както и за всички обстоятелства от значение за изпълнение на нормативните и договорните му задължения;

4. не отчуждава и да не преотстъпва ползването на посочените в бизнесплана дълготрайни материални и нематериални активи, както и да ги използва съобразно предназначението им, посочено в бизнесплана;

5. не преустановява осъществяваната от него земеделска дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство;

6. поддържа актуална регистрация като земеделски стопанин по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

7. съхранява документи (фактури, бележки, протоколи и др.), удостоверяващи реализацията на цялата произведената продукция, и да отразява получените приходи в счетоводните си документи и подаваната от него годишна данъчна декларация;

8. поддържа съответствие с всеки от критериите за подбор по чл. 19, ал. 1, т. 1 – 4, по които проектът му е бил оценен, за целия период, посочен в чл. 19, ал. 5;

9. поддържа икономическия размер на стопанството си, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора, за периода от подаване на заявката за второ плащане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора, като отглежда видовете култури и/или животни и спазва сроковете за засяване/засаждане на културите, посочени в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ, като промяната във видовете култури и/или животни се допуска при спазване на изискванията на чл. 17 и след изрично писмено съгласие от страна на РА въз основа на писмено уведомление от ползвателя. Ползвателят е длъжен да уведомява писмено РА и за промяната в заложените срокове за засяване/засаждане на земеделските култури при спазване на изискването по чл. 17;

10. стопанисва с регистрирано правно основание за ползване съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители цялата налична в стопанството земя;

11. поддържа земеделската земя, включена при изчислението на икономическия размер на стопанството, измерен в СПО, за който е получил второто плащане по договора, в съответствие с чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители и с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите от стопанството, които попадат в тях;

12. се осигуряват като земеделски стопани съгласно Кодекса за социално осигуряване (в случаите, когато ползвател е физическо лице или едноличен търговец).

**Чл. 42.** (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение на условията по договора, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, МЗХ, Сметната палата, Европейската комисия, Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите.

(3) На контрол по ал. 2 подлежат ползватели на помощ, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) Проверките по ал. 2 могат да се извършват не по-късно от шест месеца от изтичане на петгодишен срок от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(5) В случаите, когато МЗХ или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР, ползвателят на помощта поема задължението да осигури на упълномощените от тях лица всякакви документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

(6) Длъжностните лица по ал. 2 и 5 са длъжни да се легитимират пред ползвателите на помощта и да извършват проверки в съответствие с предоставените им правомощия.

(7) В случаите на извършван контрол за изпълнение на условията по договора, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, от служители на РА ползвателят на помощта осигурява достъп до стопанството и всички документи и информация, които ще подпомогнат проверката.

**Чл. 43.** (1) В случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, т. 1, 2, 3 и/или 6, както и по чл. 46, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за констатираното неизпълнение, като указва едномесечен срок за неговото отстраняване.

(2) Ползвателят на помощта е длъжен да отстрани неизпълнението в едномесечен срок от получаване на предупреждението по ал. 1, като в тези случаи не се санкционира.

(3) Когато не отстрани нередовностите в срока по ал. 2, ползвателят на помощта дължи връщане на цялата получена по договора финансова помощ заедно със законната лихва към нея считано от датата на неизпълнението, а в случай че същата не може да бъде установена – от датата на неговото констатиране.

**Чл. 44.** Разплащателната агенция има право да изиска от ползвателя връщане на всички получени по договора за предоставяне на финансова помощ суми заедно със законната лихва върху тях, дължима за период, посочен в договора, когато:

1. установи създаване на изкуствени условия с оглед получаване на предимство за предоставяне на финансовата помощ в противоречие с европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство;
2. установи, че ползвателят е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или подправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане по подмярката и/или при подаване на заявката за второ плащане;
3. установи, че ползвателят и/или някое от останалите задължени лица не са отговаряли на изискванията по чл. 6, ал. 1 и/или 2 към датата на подаване на заявлението за подпомагане, към датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ и/или към датата на подаване на заявката за второ плащане по договора;
4. ползвателят на помощта или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки от лицата и органите, посочени в чл. 42, или не оказва необходимото съдействие при извършването на тези проверки;
5. ползвателят на помощта е получил или е одобрен за получаване на друга публична финансова помощ за инвестициите в дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнесплана;
6. ползвателят не изпълнява което и да е свое задължение, посочено в настоящата наредба и/или уговорено в договора за предоставяне на финансова помощ, за срок до изтичане на пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

## **Глава пета ПУБЛИЧНОСТ**

**Чл. 45.** (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на 6 месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект:

1. лично и фамилно име на ползвателите – физически лица и еднолични търговци;
2. наименование на ползвателите – юридически лица;
3. вид на подпомаганите дейности;
4. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година РА публикува на електронната си страница следната информация за предходната календарна година за ползвателите на помощта, на които е

извършено плащане по подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства":

1. лично и фамилно име на ползвателите – физически лица и еднолични търговци;
2. наименование на ползвателите – юридически лица;
3. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран;
4. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната календарна година, която включва както съфинансиране от ЕС, така и национално съфинансиране;
5. вид на подпомаганите дейности;
6. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и ЕЗФРСР, за всеки ползвател на финансова помощ.

(3) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) 485/2008 на Съвета (ОВ, L 344, 20.12.2013 г.) (Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на ЕС и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на ЕС.

**Чл. 46.** (1) Ползвателят на помощта се задължава в срок 15 дни след получаване на първото плащане по договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока от пет години от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ да постави и поддържа на видно за обществеността място плакат/табела с размер не по-малък от формат А3, съдържащ информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР.

(2) Ползвателят на помощта се задължава да публикува на професионалната си електронна страница, ако има такава, кратко описание на подпомаганата дейност. Описанието трябва да включва целите и резултатите от дейността, като подчертава финансовото подпомагане от ЕС.

(3) Електронната страница и плакатът/табелата по ал. 1 и 2 съдържат описание на проекта/дейността, която се подпомага, емблемата на ЕС с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: "Европа инвестира в селските райони."

(4) Информацията по ал. 3 заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата или електронната страница.

(5) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на

Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ, L 227/18, 31 юли 2014 г.)

## ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

**Параграф единствен.** По смисъла на тази наредба:

1. "Административни проверки" са проверки съгласно чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 г.
2. "Дълготрайни материални активи" са активи, които отговарят на изискванията за амортизируеми дълготрайни материални активи съгласно Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, чиято стойност е равна или превишава по-ниската стойност от:
  - а) стойностния праг на същественост за дълготрайния материален актив, определен в счетоводната политика на данъчнозадълженото лице;
  - б) седемстотин лева.
3. "Дълготрайни нематериални активи" са придобити нефинансови ресурси, които:
  - а) нямат физическа субстанция;
  - б) се ползват през период, по-дълъг от 12 месеца;
  - в) имат ограничен полезен живот;
  - г) са със стойност, равна или превишаваща по-ниската стойност от:
    - аа) стойностния праг на същественост за дълготрайния нематериален актив, определен в счетоводната политика на данъчнозадълженото лице;
    - бб) седемстотин лева.
4. "Жизнеспособност на земеделското стопанство" е изпълнение на изискванията по специфичните резултати, производствената програма и обученията и консултациите в срок най-късно до избраната крайна дата на периода за проверка на изпълнението на бизнесплана.

5. "Завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда" означава завършено средно образование по специалност 6211401 "Агроекология" от професионално направление 621 "Растениевъдство и животновъдство" или завършено висше образование по образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър в професионални направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Животновъдство", "Ветеринарна медицина", "Биологически науки", "Биотехнологии", "Науки за земята", "Администрация и управление" или "Икономика", по специалност, включваща дисциплини, свързани директно с опазване на околната среда, с общ хорариум най-малко 200 учебни часа. Професионалните направления за средно професионално образование са съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, утвърден със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., последно изменение със Заповед № РД-09-74 от 20.01.2014 г. Професионалните направления за висше образование са съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС № 125 от 24 юни 2002 г. (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г., посл. изм., бр. 94 от 2005 г.).

6. "Земеделска дейност" е селскостопанска дейност по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "в" от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ, L 347/608, 22 декември 2013 г.) (Регламент (ЕС) № 1307/2013).

7. "Земеделски култури" са растения от даден ботанически вид и род, които се отглеждат от човека, за да задоволяват определени негови потребности.

8. "Земеделски площи" са обработваемата земя, включително оставена като угар, постоянно затревените площи, трайните насаждения и семейните градини независимо дали се използват за производство на земеделска продукция.

9. "Земеделски сектор" е секторът, включващ дейностите за производството на земеделски продукти.

10. "Земеделски стопанин" е стопанин по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "а" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

11. "Земеделско стопанство" е стопанство по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

12. "Изкуствено създаване на условията, необходими за получаване на предимство" е всяко установено условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

13. "Икономически размер на стопанство" е размерът на земеделското стопанство, изразен в стандартен производствен обем.

14. "Коректно изпълнение на бизнесплана" е изпълнение (в количествено, качествено и времево отношение)

на всяка една от следните дейности:

а) изпълнение най-късно до крайната дата на периода за проверка на изпълнението на бизнесплана на всички заложи специфични цели и резултати (съгласно таблица 7 на бизнесплана);

б) изпълнение най-късно до крайната дата на периода на проверка изпълнението на бизнесплана на всички дейности и инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи (посочени в таблица № 8 (колони А, Б и В) на бизнесплана);

в) придобиване на знания по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор (съгласно точка 2А на раздел III "Програма за развитие на стопанството" на бизнесплана);

г) изпълнение на производствената програма на стопанството към крайната дата на периода на проверка изпълнението на бизнесплана по отношение на заложените култури и животни (съгласно таблици № 9 и 10 на бизнесплана).

15. "Мярка" означава пакет от операции, които допринасят за изпълнението на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони.

16. "Непреодолима сила и извънредни обстоятелства" са обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

17. "Нередност" е всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

18. "Общият приход/доход за преходната календарна година" е:

а) за физическо лице и едноличен търговец – всеки придобит през предходната календарна година (спрямо датата на кандидатстване) доход, който е облагаем по смисъла на чл. 12, ал. 1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, както и доходи, получени от задължително осигуряване и пенсиите от допълнително доброволно осигуряване през предходната календарна година;

б) за юридическо лице – общ приход са всички парични постъпления, получени от стопанския субект от редовни или случайни, постоянни или временни източници през предходната календарна година (спрямо датата на кандидатстване).

19. "Период за проверка изпълнението на бизнесплана" е периодът от стартиране изпълнението на бизнесплана до датата на подаване на заявката за второ плащане, посочена в заявлението за подпомагане и договора за предоставяне на финансова помощ.

20. "Подмярка" е съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.
21. "Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 – 2020 г.
22. "Постоянно затревени площи" са естествени ливади, пасища и нископродуктивни затревени площи, които не са включени в схемата за сеитбооборот и са на разположение през цялата календарна година за косене и/или паша на селскостопански животни.
23. "Приход/доход от земеделска дейност за преходната календарна година" е доход, придобит от кандидата през предходната календарна година (спрямо датата на кандидатстване) от дейността му за производство на непреработени земеделски продукти и на преработени продукти в резултат на преработка на собствени земеделски продукти, в т.ч. получена финансова помощ по мерките от Програмата за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. и Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., схемите за директни плащания, националната програма за пчеларство, националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор и други национални схеми за подпомагане, директно свързани със земеделските дейности на кандидата.
24. "Проверка на място" е проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
25. "Проект" е заявление за подпомагане ведно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР.
26. "Публична финансова помощ" е всеки публичен принос за финансирането на операции, източникът на които произхожда от бюджета на национален, регионален или местен публичен орган, от свързания с европейските структурни и инвестиционни фондове бюджет на Съюза, от бюджета на публичноправни организации или от бюджета на сдружения на публични органи или публичноправни организации, и за целите на определянето на ставката на съфинансиране за програмите или приоритети по ЕСФ може да включва финансови средства, набрани съвместно от работодатели и работници.
27. "Семейните градини" са земеделски площи, заети с различни култури, и произведената от тях продукция се използва предимно за собствена консумация в домакинството на земеделския стопанин.
28. "Стандартен производствен обем" е стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за даден район за всеки един земеделски продукт, изчислена в евро по таблица съгласно приложение № 1.
29. "Стартиране на изпълнението на бизнесплана" е започване на дейност и/или инвестиция след подаване на заявлението за подпомагане за предоставяне на финансова помощ, посочена в таблица № 8 "Описание на планираните инвестиции и дейности, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнесплана".

30. "Стопанство" са всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопани единици, които се намират на територията на Република България.

31. "Създадена допълнителна заетост" е увеличение на средния списъчен брой на персонала, нает в стопанството, изчислен за период 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, с най-малко един брой, изчислен съгласно Методиката за изчисляване на средния списъчен брой на персонала, утвърдена от Националния статистически институт за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ датата на подаването на заявката за второ плащане.

32. "Трайни насаждения, засадени с вкоренен по картонажен метод материал" са трайни насаждения, засадени с посадъчен материал, който предварително е вкоренен в контейнери от картон или други изкуствени материали.

33. "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след извършване на преглед на документите към заявлението за подпомагане и приемане на заявлението.

## Приложение 1

към чл. 5, ал. 8

### Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделските стопанства

#### Данни за стопанството

ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В СТАНДАРТЕН  
ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ/СТАНДАРТНА ПРОДУКЦИЯ (СПО) В ЛЕВА  
ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В ЕВРО

Код Наредба № 3	по Видове култури и категории животни	м.ед. и	Данни на стопанството (основни култури)	Показател за СПО (лв./дка; и СПО (лв.) лв./глава)	за Индивидуалн СПО (лв.)
1	2	3	4	5	6 = (4*5)
3001	Обикновена (мека) пшеница	дка и		114	
3002	Твърда пшеница	дка		112	
3003	Ечемик	дка		101	
3004	Ръж	дка		55	
3005	Тритикале	дка		88	
3006	Овес	дка		54	
3007	Царевица зърно	за дка		145	
3008	Сорго	дка		72	
3009	Просо	дка		43	
3010	Ориз	дка		269	
3109	Други зърнени култури – ..... .....	дка		51	

	дка		51	
3011	Тютюн	дка		668
3012	Хмел	дка		1 019
3013	Захарно цвекло	дка		22
3015	Памук	дка		79
3016	Лен	дка		68
3017	Коноп	дка		68
3018	Слънчоглед	дка		110
3019	Рапица	дка		157
3020	Соя	дка		97
3021	Фъстъци	дка		139
3119	Други технически култури – ..... ..... .....	дка		139
	дка		139	
	дка		139	
	дка		139	
	Други технически култури – ..... ..... .....	дка		139
	Други технически култури – ..... ..... .....	дка		139
3023	Маслодайна роза	дка		462
3024	Кориандър	дка		68
3025	Анасон	дка		68
3026	Резене	дка		68
3027	Лавандула	дка		164
3028	Салвия	дка		68
3029	Мента	дка		68
3030	Валериана	дка		68
3129	Други етеричномасле ни и лекарствени култури –	дка		68

	.....		
	.		
	дка		68
3032	Фасул	дка	219
3033	Граx	дка	99
3035	Леща	дка	94
3036	Нахуг	дка	103
3139	Други	дка	96
	протеинодайн		
	и култури	–	
	.....		
	.....		
	.....		
	дка		96
	дка		96
3037	Царевица	за дка	108
	силаж		
3096	Фий	дка	187
3040	Люцерна	дка	88
3041	Естествени	дка	35
	ливади		
3159+3149	Други	дка	94
	фуражни		
	култури	–	
	.....		
	дка		94
	дка		94
	дка		94
3042	Картофи	дка	660
3048+30481	Домати	– дка	1 614
	открито		
	производство		
30482	Домати	– дка	9 753
	оранжерийни		
3050+30501	Краставици	– дка	1 223
	открито		
	производство		
30502	Краставици	– дка	9 753
	оранжерийни		
3052+30521	Пипер	– дка	948
	открито		
	производство		
30522	Пипер	– дка	9 753
	оранжерийни		
3053	Зелен фасул	дка	393
3054	Зелен граx	дка	350
3058	Тикви	дка	721

3059	Дини	дка	721
3060	Пъпеши	дка	899
3169	Други зеленчуци	дка –	1 087
	.....		
	дка		1 087
3074+3075	Семкови овощни видове (ябълка, круша, дюля)	дка	989
3068+3069+30 70+3071+3072	Костилкови овощни видове (череша, вишна, праскова, кайсия, сливи)	дка	1 417
3078+3079+30 80+3081	Черупкови овощни видове (орех, лешник, бадем, кестени )	дка	426
3179	Други овощни видове	дка –	944
	.....		
	дка		944
3082+3083+30 77	Ягодоплодни овощни видове (ягода, малина,	дка	971

	арония )		
3189	Други дка ягодоплодни – .....		971
	дка	971	
	Други дка ягодоплодни – .....		971
	дка	971	
	дка	971	
	дка	971	
3089	Лозя – дка десертни		273
3090	Лозя – винени дка		220
3091	Цветя – за дка рязан цвят		8 003
3092	Цветя – дка луковични растения		8 003
3093	Цветя – дка саксийни		8 003
3200	Цветя – дка оранжерийни		12 031
3199	Производство дка на семена/посадъ чен материал		310
3201	Разсадници за дка трайни насаждения		2 483
3095	Други дка (угари/други)		0
30941	Култивирани м2 гъби – култивирани печурки		51
30942	Култивирани м2 гъби – кладница		23
4100	Говеда и бр. биволи – общо		0
4101	Телета и бр. малачета до 1 г.		473
4102	Телета и бр. малачета над 1 г. и под 2 г. за угояване		203
4103+4006	Телета и бр. малачета над 1 г. за разплод и		648

	бременни юници и бременни малакини	
4104 + 4005	Млечни крави бр. и биволици	2 076
4105	Месодайни бр. крави	386
4007	Овце – общо бр.	///
4008 и 4106	Овце – бр. млечни и овце – месодайни	143
4112	Други овце бр. (Разликата между общия брой на овцете по код 4007 и броя на месодайните и млечните овце по кодове 4008 и 4106)	6
4010	Кози – общо бр.	///
4011	Кози – майки бр.	182
4107	Други кози бр.	106
4013	Свине – общо бр.	///
4014	Свине – майки бр.	1 708
4108	Прасенца под бр. 45 дни	535
4109	Други свине бр.	389
4016	Птици – общо бр.	///
4017	Кокошки – бр. носачки	29
4110	Бройлери бр.	20
4019	Пуйки бр.	140
4020	Гъски бр.	80
4021	Патици бр.	80
4023	Щрауси бр.	857
4022+4111	Пъдпъдъци и бр. други птици (в т. ч. фазани, яребици, токачки, петли)	35
4024	Зайци – общо бр.	0
4031	Зайкини – бр. майки	293
4025	Коне и други бр. еднокопитни	490
4027	Пчелни бр. семейства	125

4029	Буби кутийки бубено семе	– бр.	265
4309	Калифорнийск и червеи	м <sup>2</sup>	41
4030	Охлюви	м <sup>2</sup>	12

ПРОВЕРКА НА ФУРАЖНИЯ СПО – фуражни култури  
БАЛАНС

СПО – Фуражен  
преживни животни, коне  
и други  
еднокопитни  
животни

излишък

(2)

(3)=(1)-(2)

0

0

**Фуражни култури** – царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури

**Преживни животни** – Телета и малачета до 1 г.; Говеда и биволи над 1 г. за угодване; Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини; Млечни крави и биволици; Месодайни крави; Овце – млечни и овце – месодайни; Други овце; Кози – майки; Други кози.

В повечето случаи стопанствата са във **фуражен баланс**, т.е. има съответствие между отглежданите от тях преживни животни, коне и други еднокопитни животни (**4025**) и фуражните култури и СПО на фуражните култури не надвишава тази на тези животни. В този случай **СПО на фуражите не се включва в общия икономически размер на стопанството**

**Фуражен излишък** има тогава, когато СПО на фуражните култури надвишава този на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни. В този случай **разликата между сумата от СПО на фуражните култури и на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни се включва в общия икономически размер на стопанството, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.**

### Начин на изчисляване на икономическия размер на земеделското стопанство:

#### 1. Изчисляване на СПО на стопанството

Изчисляването се извършва с помощта на таблица, посочена по-горе, където в колона 4 „Данни на стопанството (основни култури)“ се посочват площта на отглежданите култури и броят отглеждани животни.

При попълването на данните в колона 4 се спазват следните условия:

а) Всяка култура и животно е с определен код по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (колона 1).

б) Данните на стопанството (колона 4) за отглежданите основни земеделски култури се вземат от анкетните формуляри на актуалната към датата на подаване на заявлението за подпомагане или заявката за плащане анкетна карта по Наредба № 3 от 1999 г. Отчитат се данните от анкетните формуляри, записани за текущата стопанска година, *включително намерения за засети/засадени площи*. За текуща стопанска година се приема стопанската година, която е такава към датата на подаване на заявлението за подпомагане или заявката за плащане.

в) Когато стопанството отглежда животни, трябва да посочи броя на животните в съответните категории в колона 4 съгласно:

аа) опис по видове и брой на животните, декларирани от кандидата, придружен от извлечение от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните

и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013 г.) (Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.) за наличните в обекта животни по ушни марки/чип, подписано от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане/заявката за плащане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г.),

и/или

бб) в случай, че кандидатът отглежда животни, които не подлежат на идентификация, животновъдният обект се регистрира от Българската агенция по безопасност на храните и се представя актуален опис на отглежданите животни, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане/заявката за плащане.

г) Данните за втори и междинни култури също се включват, в т.ч. междинни/втори култури, отглеждани в оранжерии.

В *колона 6* се изчислява съответният СПО за даден вид култура или животно (произведението от данните на стопанството (*колона 4*), умножени по показателя за СПО лв./дка; лв./глава (*колона 5*). Сборът от индивидуалните СПО представлява общият СПО на стопанството при спазване на следните условия:

д) Фуражен баланс или излишък в случай, че стопанството отглежда преживни животни, коне и други еднокопитни животни.

В повечето случаи стопанствата са във фуражен баланс, когато разликата между сумата от СПО на фуражните култури и сумата от СПО на:

– преживните животни,

– конете и другите еднокопитни животни,

е „0“ или отрицателно число. В този случай СПО на фуражните култури не се включва в общия СПО на стопанството, както и получената отрицателна разлика (ако разликата не е „0“) не се изважда от общия СПО.

Наличие на фуражен излишък има в случаите, когато разликата между сумата от СПО на фуражните култури и сумата от СПО на:

– преживните животни,

– конете и другите еднокопитни животни,

е положително число. В този случай само стойността на тази разлика се включва в общия СПО, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.

В случай на фуражен излишък и при положение, че в земеделско стопанство се отглеждат два или повече вида фуражни култури, делът на отделната фуражна култура в общия икономически размер на стопанството се определя по следната формула:

$СПО_{фк} - ОСПО_{пжкес} ? (СПО_{фк} / ОСПО_{фк})$

$ДФР (\%) = \frac{\quad}{\quad} ? 100,$

$ОСПО_{зс}$

където:

ДФР (%) е делът на фуражната култура в общия икономически размер на стопанството;

СПО<sub>фк</sub> – СПО на фуражната култура (произведението от размера на отглежданите декари от тази фуражна култура, умножено по показателя ε за СПО лв./дка);

ОСПО<sub>пжкес</sub> – сумата от СПО на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни;

ОСПО<sub>фк</sub> – сумата от СПО на фуражните култури;

ОСПО<sub>зс</sub> – общият СПО на стопанството.

## **2. Изчисляване на икономическия размер в евро**

Икономическият размер на стопанството в евро се получава, като изчисленият за съответното земеделско стопанство общ СПО в лева се раздели на 1,95583 (използва се



## Общо 1.1

Продукти на растениевъдството/животновъдството, които се преработват от кандидата, не се посочват в таблица 1. Крайният продукт в резултат на тяхната преработка се посочва в таблица 2.

### 1.2. Приходи/доходи от производство на преработена собствена земеделска продукция (растителна и животинска), произведена от имоти и животновъдни обекти (животни), отговарящи на изискванията на чл. 5, ал. 12:

Таблица 2

Вид на преработения растителен/животински продукт	Мярка	К-во реализирана продукция	Средна цена единица продукция	Приходи/доходи за земеделска продукция	Имоти/животновъдни обекти/брой и вид животни, от които е произведен а земеделска продукция (суровина) за преработка
А	Б	В	Г	Д	Е1 Е2
1					
2					
3					

## Общо 1.2

### 1.3. Приходи/доходи от получената публична финансова помощ, директно свързана с извършваните земеделски дейности:

Таблица 3

Вид публична финансова помощ	лв.
Получен приход/доход от публична финансова помощ, директно свързана с извършваните земеделски дейности	
в т.ч. от финансираня за	
.....	
(описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за	
.....	
(описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за	
.....	
(описание на вида на финансирането и неговия източник)	

## Общо 1.3

.....

### 1.4. Приходи/доходи от неземеделски дейности и всички видове услуги и

**приходи/доходи от земеделска дейност от имоти и животновъдни обекти (животни), които не отговарят на изискванията на чл. 5, ал. 12:**

Таблица 4

Вид на прихода/дохода, в т.ч. вид на услугите Приходи/доходи (лв.)  
и дейностите, от които е получен (ако е приложимо)

1.

2.

.....

п.

(подробно описание на вида на прихода/дохода и неговия източник)

**Общо 1.4** .....

**1.5. Общо приходи/доходи за предходната година: ..... лв.**

(Общо 1.1+Общо 1.2+Общо 1.3+Общо 1.4)

**1.6. Процент на приходите/доходите от земеделски дейности (закръгля се до втория знак след десетичната запетая): ..... %**

(Формула за изчисления:

$Pзд = (Общо\ 1.1 + Общо\ 1.2 + Общо\ 1.3) / Общо\ 1.5 = \dots\ %$ )

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

Дата .....

Декларатор: .....

гр. ....

*подпис*

*(печат)*

### **Приложение 3**

към чл. 6, ал. 3, т. 1

#### **ДЕКЛАРАЦИЯ**

относно обстоятелства по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета

Долуподписаният/ата .....,

*(собствено, бащино и фамилно име)*

ЕГН ....., притежаващ/а лична карта № ,

издадена на ..... от МВР – гр. ....,

адрес: .....,

*(постоянен адрес)*

в качеството си на .....

*(посочва се качеството, в което лицето има право да представлява, управлява или контролира)*

на .....,

*(наименование на кандидат/ползвател)*

с ЕИК .....

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

Представяването,                      управляването,                      контролираното                      от                      мен

.....

1. не е обявено в несъстоятелност, не е в производство по несъстоятелност или в процедура по ликвидация; не е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон или не е преустановило дейността си, а в случай че кандидатът или ползвателят е чуждестранно лице – се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен;

2. няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

3. не е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност с влязъл в сила акт на компетентен орган съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

4. чрез измама или по небрежност не е предоставена невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор;

5. не е сключено споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията;

6. не са нарушени правата на интелектуалната собственост;

7. не е правен опит:

а) да се повлияе на лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА и/или УО, свързани с одобрението за получаване на финансова помощ;

б) да се получи информация от лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА и/или УО, която може да даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване на финансова помощ;

8. не е установено виновно неизпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

9. не са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата, значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, включително финансови корекции;

10. не е извършена нередност;

11. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;

12. не е включено в системата за ранно откриване отстраняванията по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

13. като представляващ кандидата/ползвателя на помощта, негов законен или упълномощен представител, член на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата, упълномощени да вземат решения или да упражняват контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

а) не съм обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

б) не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на ДФЗ – РА, УО или със служители на ръководна длъжност в РА или УО;

в) не съм лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО до една година от прекратяване на правоотношението;

г) не съм осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за:

– участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

- подкуп по чл. 301 – 307 от Наказателния кодекс;
  - престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 – 260 от Наказателния кодекс;
  - престъпление против стопанството по чл. 219 – 252 от Наказателния кодекс;
  - престъпление против собствеността по чл. 194 – 217 от Наказателния кодекс;
  - престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;
  - престъпление по чл. 159а – 159г от Наказателния кодекс;
  - престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс;
  - престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;
- д) не съм осъден в влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление, аналогично на тези по буква „г“, в друга държава – членка на ЕС, или трета страна;
- е) не съм лице, за което е налично някое от обстоятелствата по т. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12.

Представям следните доказателства съгласно чл. 6, ал. 4:

Декларирам, че в случай че настъпят промени в декларираните обстоятелства, в рамките на 10 работни дни, РА ще бъде уведомена за настъпилите промени чрез подадена актуална декларация.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 и чл. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи.

..... 20..... г.

Подпис на деклариращия: .....

(\* ) Декларацията се попълва и подписва от всички лица, представляващият кандидата/ползвателя на помощта, негови законни или упълномощени представители, член/ове на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта.

#### **Приложение 4**

към чл. 13, ал. 1

### **ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 Г.**

#### **БИЗНЕС ПЛАН**

#### **Подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“**

#### **от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“**

.....

*(наименование на кандидата)*

*Декларирам, че съм запознат с обстоятелството, че нося наказателна отговорност по Наказателния кодекс за представени от мен неверни сведения.*

*Подпис (печат).....*

*Забележки:*

1. Кандидатът номерира и подписва (подпечатва, ако е приложимо) собственоръчно всяка страница от бизнес плана.
2. В приложенияте в бизнес плана таблици могат да се добавят допълнителни редове в зависимост от спецификата на дейността, за която се кандидатства.

#### **ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ**

А Б

Име на кандидата/наименование на кандидата

ЕГН/ЕИК

Обща обработваема (използвана) земеделска

площ на стопанството, дка (ако е приложимо)

Площта, върху която се отглеждат гъби, м<sup>2</sup>

(ако е приложимо)

Отглеждани животни: вид, брой (\*)

Начален икономически размер на стопанството (измерен в Стандартен производствен обем)

Избрана крайна дата на периода за проверка .....

изпълнението на бизнес плана и крайна дата за подаване на заявката за второ плащане по договора за предоставяне на финансова помощ (Моля, определете една обща крайна дата и посочете точен ден, месец и година, като се съобразите с изискванията на чл. 33, ал. 2 от наредбата)

Икономически размер на стопанството към крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана (измерен в Стандартен производствен обем)

Обработваемите площи в стопанството към крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана, дка (ако е приложимо)

Отглеждани животни в стопанството към крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана: вид, брой (\*) (ако е приложимо)

Бизнес планът е изготвен от Националната ДА/НЕ служба за съвети в земеделието (НССЗ)

(\*) Забележка. Отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м<sup>2</sup>.

## I. Въведение

### 1. Информация за кандидата

(Следва да се посочи и допълнително информация за дейността на всички предприятия, в които физическото лице – кандидат или собственик на ЕТ, или на юридическото лице – кандидат, има или е имал участия):

.....  
..  
.....  
..

2. Информация за образованието на физическото лице – кандидат, или на собственика на ЕТ, или ЕООД кандидат или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД, вкл. информация относно наличието на средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда, както и информация за получен консултантски пакет ТП 2 по мярка 2, операция 2.1.2, относно проблемите за опазване на околната среда (информацията е задължителна за попълване):

.....  
....  
.....  
..

3. Описание на начално състояние на земеделското стопанството към датата на

кандидатстване

3.1. Информация за настоящата дейност на кандидата.

.....  
.....  
.....

3.2. Земя.

Таблица 1. Налична за стопанството земя(\*)

№ по ред	Местонах ождение (област, община, населено място)	Обща площ имота (дка)	Обработв на аема (използвана) земеделска площ (дка)	№ имота/имоти те (по скица)	на Начин ползва не	Основание за ползване (собствена, наем, аренда, а друго)	Период на договора за наем/аренд
А	Б	В	Г	Д	Е1	Е2	Ж З И

ОБЩО ПЛОЩ, ДКА:

(\*) Забележка. Посочва се цялата земя, налична за стопанството, включително и земята, върху която са разположени производствените сгради на земеделското стопанство (животновъдни сгради, оранжерии, гъбарници и т.н.). Земята, отдадена под наем, аренда и преаренда на трети лица, се посочва в табл. 1А.

Таблица 1А. Данни за земеделските площи, които кандидатът не обработва или е предоставил на други лица за обработка, но има документ за собственост и/или наем и/или аренда.

№ по ред	Местонах ождение (област, община, населено място)	Обща площ на имота (дка)	Обработваема (използвана) земеделска площ (дка)	№ имота/имотите (по скица)	на Ви И	Период на договора за наем/аренда
					д и ме	договора за наем/аренда
					оп /на	
					ис им	
					ан ен	
					ие ов	
					на ан	
					до ие	
					ку на	
					ме Ф	
					нт Л/	
					а Ю	
					(д Л,	
					ок на	
					ум ко	
					ен ет	
					т о/к	
					за ои	
					со то	
					бс е/с	
					тв а	
					ен пр	
					ос ед	

т/ ос  
на та  
ем ве  
/ар н/и  
ен за  
да об  
) ра  
бо  
тк  
а  
Е Ж З И

А Б В Г Д

ОБЩО ПЛОЩ,  
ДКА:

Таблица 1Б. **Предстоящи за засяване/засаждане култури през текущата към датата на кандидатстване стопанска година** (попълва се в случай, че има култури, които са включени в анкетната карта и не са засети/засадени към датата на подаване на заявлението за подпомагане)

Вид култура

Пл № на Период  
ощ имота/ засяване/засаждане:  
за имоти от дата до дата  
за те (по  
ся скица), (максимум 30 дни)  
ва върху  
не/ който/к  
за оито  
са ще се  
ж засява/з  
да асажда  
не  
(дк  
а)  
\*

основна междинни/ втори култури от до  
А1 А2 В Г Д

(\* Площта на предвидените в намерение за отглеждани гъби се отбелязва в м2.

### 3.3. Животни.

Таблица 2. **Налични животни по видове**

(Кандидатът посочва броя на животните в съответните категории съгласно: Разпечатка от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 8 октомври 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013 г., в сила от 15.10.2013 г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС) или опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не

по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС.)

<i>№</i>	<i>Животни (категория)</i>	<i>Порода</i>	<i>Брой(*)</i>
А	Б	В	Г

ОБЩО:

(\*) *Забележка. Площта на калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м<sup>2</sup>.*

### 3.4. Сгради.

Таблица 3. **Описание на наличните сгради в стопанството**

<i>№</i>	<i>Вид</i>	<i>РЗП, м<sup>2</sup></i>	<i>Брой</i>	<i>Състояние на наличните сгради</i>	<i>на Основание ползване наличните сгради</i>
А	Б	В	Г	Д	Е

### 3.5. Машини, съоръжения и оборудване в стопанството.

Таблица 4. **Описание на наличните машини, съоръжения и оборудване**

<i>№</i>	<i>Вид</i>	<i>Капацитет/ производителност (където е приложимо)</i>	<i>Състояние на наличните машини, съоръжения оборудване</i>	<i>на Основание ползване наличните машини, съоръжения оборудване</i>
А	Б	В	Д	Е

### 3.6. Транспортни средства в стопанството.

Таблица 5. **Описание на наличните транспортни средства**

<i>№</i>	<i>Вид</i>	<i>Брой</i>	<i>Състояние на наличните транспортни средства</i>	<i>Ос но ва ни е за по лзв ан е на на ли чн ит е тр ан</i>

А Б В Г

### 3.7. Работна сила.

Таблица 6. **Работна сила, наета в земеделското стопанство**

(Описват се всички наети за изпълнение на дейността на стопанството, без да се включва заетостта на кандидата – физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД или председателя и/или членовете на кооперацията. Един нает, изпълняващ няколко функции (управленски и/или административни и/или производствени), се записва веднъж в таблицата, като се описват всичките му функции.)

<i>Вид на персонала (управленски, административен, производствен)</i>	<i>Среден списъчен брой на персонала, нает в стопанството, изчислен за период 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на кандидатстване</i>
А	Б

### ОБЩ БРОЙ:

\* В колона „А“ се попълва вид на персонала, нает в стопанството на кандидата.

\* В колона „Б“ се попълва средният списъчен брой на персонала за цялото стопанство, изчислен в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на председателя на НСИ.

**3.8. Информация за кандидата, включваща настоящо ниво на съответствие на стопанството със Стандартите на Общността по отношение на ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд**  
.....

**3.9. Друга информация относно кандидата и земеделското стопанство, неупомената в по-горе изискваните данни.**  
.....

II. Описание на стратегията за развитие на стопанството  
(за целия период на изпълнение на бизнес плана).

### 1. Цели и специфични резултати, свързани с развитие на дейностите в стопанството

Таблица 7. **Цели и специфични резултати**

№ Вид на	Индикация x/?
-------------	------------------

Цели

*(Моля отбележете поне една от цели № 1, 2 или 3, както и цел 5, ако е приложимо)*

- 1 Увеличаване на икономическия размер на стопанството с ? минимум 2000 евро, измерен в стандартен производствен обем
- 2 Увеличаване на обработваемата площ в земеделското ? стопанство с минимум 20% спрямо датата на кандидатстване, в т.ч. на площта със засетите/засадените култури (за смесените растениевъдно-животновъдни стопанства се отбелязва заедно с позиция 3 съгласно изискванията на чл. 14, ал. 1, т. 2)
- 3 Увеличаване на броя на отглежданите животни (всеки един ? вид от тях) в земеделското стопанство с минимум 20 % спрямо датата на кандидатстване (за смесените растениевъдно-животновъдни стопанства се отбелязва заедно с позиция 2 съгласно изискванията на чл. 14, ал. 1, т. 2)
- 4 Достигане на съответствие със Стандартите на Общността по ? отношение на ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд
- 5 Преминаване на обучение, включващо най-малко 18 учебни ? часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието, извършено от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение или от обучаваща организация, одобрена по мярка 1 „Трансфер на знания и действия по осведомяване“ от ПРСР 2014 – 2020 г.

и/или

Получаване на консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014 – 2020 г.

Специфични резултати (Моля отбележете поне един специфичен резултат)

- 6 Създадени нови трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, ? включително винени – най-малко 2 дка
- 7 Подобрен сграден фонд чрез закупуване на сгради, ? извършване на строителство, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството – инвестиция в размер най-малко левовата равностойност на 2000 евро

- 8 Подобрена механизация на стопанството чрез закупуване на ? селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство – инвестиция в размер най-малко левовата равностойност на 2000 евро
- 9 Отглеждане на застрашени сортове земеделски култури и/или ? застрашени от изчезване редки породи в стопанството – 1 сорт култура и/или 1 порода съгласно изискванията на приложение № 8 към чл. 25 и приложение № 9 към чл. 41 от Наредба № 7 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., сформиращи най-малко 1000 евро СПО
- 10 Преминаване към биологично производство ?
- 11 Създадена допълнителна заетост и нови работни места за ? реализацията на дейностите по проекта – увеличаване с минимум 1 бр. на средния списъчен брой на персонала, нает в стопанството на кандидата за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ датата на подаването на заявката за второ плащане спрямо средния списъчен брой на персонала, нает в стопанството, изчислен за период от 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане
- 12 Завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство ? или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 „Растениевъдство и животновъдство“ или с код 3451203 „Земеделско стопанство“ или професионално направление с код 640 „Ветеринарна медицина“
- 13 Участие в призната група и/или организация на ? производители

## 2. Дейности, необходими за развитие на земеделското стопанство

.....

## 3. Очаквани резултати за развитието на дейностите на земеделското стопанство

.....

**3.1. Достигане на съответствие със съществуващи и нововъведени стандарти на ЕС – описват се стандартите, които ще бъдат достигнати от стопанството на кандидата към периода за проверка изпълнението на бизнес плана**

.....

### 3.2. Допълнителна заетост и нови работни места

Таблица 7а. **Допълнителна заетост и нови работни места в стопанството, свързана с изпълнението на проекта** (попълва се в случай, че кандидатът е избрал специфичен резултат – създаването на допълнителна заетост и нови работни места за реализацията на дейностите по проекта)

<i>Среден списъчен брой на персонала, нает в стопанството, изчислен за период от 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаването на заявлението за подпомагане</i>	<i>Среден списъчен брой на персонала, нает в стопанството, изчислен за период от 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаването на заявката за второ плащане</i>	<i>Планирано увеличение на средния списъчен брой на персонала за периода на изпълнение на бизнес плана (попълва се само при избран специфичен резултат позиция 6 на таблица 7. на бизнес</i>
---	--	--

А

Б

плана)

В=Б-А

*Забележки: \* В колона „А“ се попълва средният списъчен брой на персонала, нает в стопанството на кандидата за периода от 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане, съгласно данните в ред „Общ брой“, колона Б на табл. 6.*

*\* В колона „Б“ се попълва увеличеният среден списъчен брой на персонала, нает в стопанството. Увеличеният брой се изчислява за отчетен период от 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаването на заявката за второ плащане и в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на председателя на НСИ, но без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД или председателя и/или членовете на кооперацията.*

### III. Програма за развитие на стопанството

#### 1. Дейности и инвестиции

**Таблица 8. Описание на планираните инвестиции и дейности, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана**

Инвестиция/дейност		Стандарт/за Индикативн	
Вид	К-во	Мярка	на конодателст а
		Цели и/или Начин на специфичен извършване резултат, към постигането на който е насочена инвестиция та/дейността (посочва се номерът от колона А на табл. 7)	во на ЕС и календарна национално година на законодател започване ство, към на който е инвестиция та/дейността и насочена а, но не та/дейността по-късно от а (ако е избраната приложимо) крайна дата на периода за проверка изпълнение то на бизнес плана
А	Б	В	Г Д Е Ж

*Забележка. Посочват се планираните инвестиции/дейности в стопанството в периода на изпълнение на бизнес плана. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана. Задължително трябва да включва поне една инвестиция в дълготрайни материални и/или нематериални активи.*

2.А. Информация за начина на придобиване на знания по основните проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор (Информацията е задължителна за попълване в случай, че кандидатът няма завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда и/или той/тя не са получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от мярка 2

„Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014 – 2020 г.)

.....  
 .....  
 .....

2.Б. 6. Други обучения и консултации (извън т. 2А), които кандидатът предвижда да премине/ получи в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана

.....  
 .....  
 .....

#### IV. Производствена програма на земеделското стопанство

##### 1. Растениевъдство

Таблица 9. Растениевъдство

№	Вид култура (вкл. естествени ливади и угар)	Площ		Площ		Площ		Площ		Площ	
		настояща година	стопанска	I година стопанска	II година стопанска	III година стопанска	IV година стопанска	V година стопанска	Стопанска	а	...../.....
	Ме дка	Пе дка	Пе дка	Пе дка	Пе дка	Пе дка	Пе дка	Пе дка	Пе дка	Пер	
	ж	ри	ри	ри	ри	ри	ри	ри	ри	иод	
	ди	од	од	од	од	од	од	од	од	на	
	нн	на	на	на	на	на	на	на	на	зася	
	и/в	за	за	за	за	зас	зас	зас	зас	ване	
	то	ся	ся	ся	ся	яв	яв	яв	яв	/	
	ри	ва	ва	ва	ва	ан	ан	ан	ан	заса	
	ку	не/	не/	не/	не/	е/	е/	е/	е/	жда	
	лт	за	за	за	за	зас	зас	зас	зас	не	
	ур	са	са	са	са	а	а	а	а	от	
	и	ж	ж	ж	ж	ж	ж	ж	ж	...	
		да	да	да	да	да	да	да	да	до....	
		не	не	не	не	не	не	не	не	(мак	
		от	от	от	от	от	от	от	от	симу	
		...	...	...	...	...	...	...	...	м 30	
		до.	до.	до.	до.	до.	до.	до.	до.	дни)	
		...	...	...	...	...	...	...	...		
		(м	(м	(м	(м	(м	(м	(м	(м		
		ак	ак	ак	ак	ак	ак	ак	ак		
		си	си	си	си	си	си	си	си		
		му	му	му	му	му	му	му	му		
		м	м	м	м	м	м	м	м		
		30	30	30	30	30	30	30	30		
		дн	дн	дн	дн	дн	дн	дн	дн		
		и)	и)	и)	и)	и)	и)	и)	и)		

2  
3  
4  
5  
n

**Общо площ,  
дка**

*Забележка. В заглавието на колона „Площ I година стопанска ...../..... “ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.*

*Площта на отглежданите гъби се отбелязва в м<sup>2</sup>.*

**1.1. Описание на схемата на засаждане на земеделските култури, посочени в таблица № 9, включително информация за минималния брой на растенията на единица площ за овощни видове, лозя, многогодишни етеричномаслени култури (в т.ч. маслодайна роза, лавандула и мента), маточници и разсадници за трайни насаждения и декоративни култури**

.....  
.....

## **2. Животновъдство**

Таблица 10. **Животновъдство**

№	Животни категория	Настояща година стопанска.	I година стопанска	II година стопанска	III година стопанска.	IV година стопанска	V година стопанска
		...../.....	...../.....	...../.....	...../.....	...../.....	...../.....
		бр./м <sup>2</sup>	бр./м <sup>2</sup>	бр./м <sup>2</sup>	бр./м <sup>2</sup>	бр./м <sup>2</sup>	бр./м <sup>2</sup>
A	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З

*Забележка. В заглавието на колона „I година стопанска ...../..... “ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.*

*В колона В за настоящата година се попълват данните от заверения опис на животните и следва да съответстват на данните в таблица 2. Отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м<sup>2</sup>.*

## **V. Финансов план на земеделското стопанство**

### **1. Приходи от земеделската дейност**

Таблица 11. **Описание на основните приходи по дейности, които се предвижда да бъдат реализирани в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана**

Вид култура/животно/други	Продукция		Единична стойност, лв.	Обща стойност, лв.
	К-во	Мярка		



I година стопанска ..../....

II година стопанска ..../....

III година стопанска ..../....

IV година стопанска ..../....

V година стопанска ..../....

*Забележка. В заглавието на колона „Площ I година стопанска ...../.....“ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.*

*Стойността на разходите се отбелязва с ДДС.*

### **3. Сравнение на приходи и разходи от земеделска дейност**

**Таблица 13. Сравнение на основните приходи и разходи по дейности и инвестиции, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана**

<b>Стопанска година</b>	<b>Основни приходи (от таблица 11)</b>	<b>Основно разходи (от таблица 12)</b>	<b>Разлика приходите разходите</b>	<b>между и</b>
A	B	B	Г=Б-В	
<i>Настояща година стопанска ..../....</i>				
<i>I година стопанска ..../....</i>				
<i>II година стопанска ..../....</i>				
<i>III година стопанска ..../....</i>				
<i>IV година стопанска ..../....</i>				
<i>V година стопанска ..../....</i>				

Забележка: В заглавието на колона „Площ I година стопанска ...../.....“ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

## VI. Икономически размер на земеделското стопанство, измерен в СПО

### 1. Определяне на икономическия размер на стопанството, измерен в СПО

#### 1.1. Определяне на фуражния баланс

Таблица 14.1. Фуражни култури (\*)

№	Фуражни култури	Настояща I година стопанска..			II година стопанска			III година стопанска			IV година стопанска			V година стопанска		
		...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	...../... .../...	
		Ин ди ви ду ал но С П О (п о ви д)	Пл оц тел за СП О (по вид)	Пок аза тел за СП О (по вид)	Ин ди ви ду ал но С П О (п о ви д)	Пл оц тел за СП О (по вид)	Пок аза тел за СП О (по вид)	Ин ди ви ду ал но С П О (п о ви д)	Пл оц тел за СП О (по вид)	Пок каза тел за СП О (по вид)	Ин ди ви ду ал но С П О (п о ви д)	Пл оц тел за СП О (по вид)	Пок каза тел за СП О (по вид)	Ин ди ви ду ал но С П О (п о ви д)	Пл оц тел за СП О (по вид)	
	дка	лв. /дк а	лв. /дк а	дка	лв. /дк а	лв. /дк а	дка	лв. /дк а	лв. /дк а	дка	лв. /дк а	лв. /дк а	дка	лв. /дк а	лв. /дк а	
A	B	V	Г Д	Е Ж З	И Й К	Л М Н	О П Р	С Т У								
Общо	Общ икономически размер – фуражни култури за настояща стопанска година (лв.):	Общ икономически размер – СПО фуражни култури за настояща стопанска година (лв.):	Общ икономически размер – СПО фуражни култури – I година (лв.)	Общ икономически размер – СПО фуражни култури – II година (лв.)	Общ икономически размер – СПО фуражни култури – III година (лв.)	Общ икономически размер – СПО фуражни култури – IV година (лв.)	Общ икономически размер – СПО фуражни култури – V година (лв.)									

Забележка: В заглавието на колона „I година стопанска ...../.....“ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години, съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

(\*) Попълва се в случай, че кандидатът отглежда една или повече фуражни култури (царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури).



оя  
ща  
ст  
оп  
ан  
ск  
а  
го  
ди  
на  
(лв  
.):

*Забележка: В заглавието на колона „I година стопанска ...../.....“ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година.*

*Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.*

*(\*) Попълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури и един или повече вида от следните животни: телета и малачета до 1г.; говеда и биволи над 1 г. за уговяване; говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини; млечни крави и биволици; месодайни крави; овце млечни и овце месодайни; други овце; кози майки; други кози; коне и други еднокопитни животни;.*

**Таблица 14.3. Фуражен баланс (\*)**

№	Данни за Настояща I година II година III година IV година V година				
СПО	години стопанска стопанска стопанска стопанска стопанска				
	...../... ...../... (лв.)	...../... ...../... (лв.)	...../... ...../... (лв.)	...../... ...../... (лв.)	...../... ...../... (лв.)
	В	Г	Д	Е	
А	СПО фуражни култури (данните по години от ред „Общо“ на табл. 14.1)				
Б	СПО преживни животни (данните по години от ред „Общо“ на табл. 14.2)				
В	Фуражен баланс (ред А – ред Б)				

*Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода*



В	):	в.):	в.):	в.):		
	ОБЩ	ОБЩ	ОБЩ	ОБЩ	ОБЩ	ОБЩ
	ИКОН	ИКОН	ИКОН	ИКОН	ИКОН	ИКОН
	ОМИЧ	ОМИ	ОМИ	ОМИ	ОМИЧ	ОМИЧ
	ЕСКИ	ЧЕСК	ЧЕСК	ЧЕСК	ЕСКИ	ЕСКИ
	РАЗМЕ	И	И	И	РАЗМЕ	РАЗМЕ
	Р,	РАЗМ	РАЗМ	РАЗМ	Р,	Р,
	ИЗМЕР	ЕР,	ЕР,	ЕР,	ИЗМЕ	ИЗМЕ
	ЕН В	ИЗМЕ	ИЗМЕ	ИЗМЕ	РЕН В	РЕН В
	СПО	РЕН В	РЕН В	РЕН В	СПО	СПО –
(лв.):	СПО I	СПО	СПО	IV	V	
(ред А	годин	– II	III	година	година	
+ ред	а	годин	годин			
Б)		а	а			

Забележка: В заглавието на колона „I година стопанска ...../.....“ се посочва първата стопанска година, която следва текущата спрямо кандидатстването стопанска година. Данните се попълват за съответните години съобразно избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана.

Площта на отглежданите гъби, както и отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м<sup>2</sup>.

(\* Ред Б се попълва в случай, че разликата за съответната година в ред В на табл. 14.3 е положително число, т.е. е налице фуражен излишък.

**Таблица 16. Увеличаване на обработваемата площ в земеделското стопанство със съответната култура и/или броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) в земеделското стопанство спрямо датата на кандидатстване, измерено в процент (%)** (Попълва се при избрана цел 2 и/или 3 от таблица 7 на бизнес плана)

Вид	Настояща година стопанска ..../...	Към избраната крайна дата за проверка	Ув ел ич ен ие %
	(дка, бр., кв. м)	Стопанска ..../...	
		(дка, бр., кв. м)	
А	Б	В	Г= (В- Б)/ Б* 10 0

Общо обработваема площ

Общо обработваема площ със засети/засадени култури

Култура – .....(дка)

Култура – .....(дка)

Култура – .....(дка)

Животни – .....(бр.)

Животни – .....(бр.)

**Приложение 5**

към чл. 14, ал. 1, т. 5

**Списък на специфични за стопанството резултати**

*№ на цел/ Вид резултат* *Измерим резултат/Документ за съответствие и изпълнение*

<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>
1	Създадени нови трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително дка насаждения винени, мин 2 дка	Документи, доказващи създаването на 2
2	Подобрен сграден фонд чрез закупуване на сгради, извършване на строителство, реконструкция и/или ремонт на сгради, 2000 евро	Документи, доказващи разходи за левовата равностойност на най-малко
3	Подобрена механизация на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство – инвестиция при размер най-малко левовата включва ДДС) 2000 евро	Документи, доказващи разходи за левовата равностойност на най-малко
4	Отглеждане на застрашени сортове земеделски култури и/или застрашени от изчезване редки породи в стопанството – 1 сорт култура и/или 1 порода 1000 евро СПО от тези застрашени съгласно изискванията на Приложение № 8 към чл. 25 и приложение № 9 към чл. 41 от Наредба № 7 от 24 февруари 2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., сформиращи най-малко 1000 евро СПО	Документи, доказващи съответствието на сортите и видовете, и документи, доказващи сформирването на най-малко
5	Преминаване към производство	биологично Договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно с документ, удостоверяващ, че е проведена най-малко първа инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и,

сертифициран/и като биологичен/и

- 6 Създадена допълнителна заетост и нови Документи, доказващи увеличаването с работни места за реализацията на минимум 1 бр. на средния списъчен дейностите по проекта – увеличаване с брой на персонала, нает в стопанството минимум 1 бр. на средния списъчен на кандидата за отчетен период от една брой на персонала, нает в стопанството година спрямо месеца, предхождащ на кандидата за отчетен период от една датата на подаването на заявката за година спрямо месеца, предхождащ второ плащане спрямо средния датата на подаването на заявката за списъчен брой на персонала, нает в второ плащане спрямо средния стопанството, изчислен за период от 12 списъчен брой на персонала, нает в месеца спрямо месеца, предхождащ стопанството, изчислен за период от 12 датата на подаване на заявлението за месеца спрямо месеца, предхождащ подпомагане. Увеличеният брой се датата на подаване на заявлението за изчислява в съответствие с Методика за подпомагане изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на председателя на НСИ, но без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД или председателя и/или членовете на кооперацията
- 7 Завършен курс от 150 часа в областта на Документ, доказващ завършването на селското стопанство или завършено курс или обучение на ползвателя обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 „Растениевъдство и животновъдство“ или с код 3451203 „Земеделско стопанство“ или професионално направление с код 640 „Ветеринарна медицина“
- 8 Участие в призната група и/или Документи, доказващи участието на организация на производители ползвателя в призната група и/или организация на производители

## Приложение 6

към чл. 14, ал. 4

### Минимален брой на растенията на единица площ

БРОЙ РАСТЕНИЯ НА ДЕКАР ПО ТЕХНОЛОГИЯ НА ОТГЛЕЖДАНЕ И МИНИМАЛЕН ПРАГ НА ГЪСТОТА НА РАСТЕНИЯ НА ДЕКАР

Култури

Брой растения на Минимален праг на декар \_\_\_\_\_ по гъстота на растенията технология \_\_\_\_\_ на на декар \*  
отглеждане

### Семкови овощни видове

ябълки – върху подложка М9	125	87
ябълки – върху подложка М26	89	62
ябълки – върху подложка ММ106	67	47

круши – върху подложка ВА29	125	87
круши – върху семенна подложка	57	40
дюли – върху подложка дюля	67	47
мушмули – върху подложка дюля	50	35

### **Костилкови овощни видове**

череша – върху слабораствяща вегетативна подложка (Гизела 5)	125	87
череша – върху Махалебка	50	35
череша – върху подложка дива череша	33	23
вишни – върху подложка дива череша	80	56
вишни – върху подложка Махалебка	42	29
праскови/нектарини – подложка праскова	67	47
праскови/нектарини – подложка GF677	52	36
кайсии/зарзали – подложка кайсия; джанка	44	31
сливи/джанки – подложка джанка	50	35
едроплоден дрян – подложка семеначе или издънка от обикновен дрян	62	43

### **Черупкови овощни видове**

орехи – интензивни насаждения върху слабораствящи подложки от обикновен орех	21	15
орехи – подложка обикновен или черен орех	12	8
лешник – храст, вкоренени издънки (собствен корен)	50	35
лешник – едностъблено, вкоренени издънки	57	40
облагородени на дървовидна леска		
бадем – подложка бадем	33	23

### **Ягодоплодни овощни видове**

ягоди – едноредови насаждения – редово, собствен корен	6250	4375
ягоди – ленточно насаждение – двуредово, собствен корен	5714	4000
малини – собствен корен, храст	800	560
къпини – безбодилести сортове, собствен корен	111	78
къпини – бодилести сортове, собствен корен	222	155
арония	100	70
касис	500	350
актинидия (киви)	114	80
боровинки	300	210

### **Лозя**

лозя – десертни	255	179
лозя – винени	379	265

### **Маточници**

маточна градина – семенни подложки	57	40
маточна градина – вегетативни подложки	1250	875
маточна градина за калемени	190	133
Етеричномаслени и лекарствени култури		
маслодайна роза	500	350

лавандула	2000	1400
мента	5000	3500

*Забележка:* \* Под минималния праг на гъстота на декар не е икономически изгодно реколтирането на насажденията.

## Приложение 7

към чл. 19, ал. 1, т. 1

### Списък на приоритетни животни

Видове животни в обхвата на чувствителните за подпомагане сектори

#### ЖИВОТНИ

##### Говеда и биволи

1. Телета и малачета до 1 г.
2. Телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за угояване
3. Телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини
4. Млечни крави и биволици
5. Месодайни крави

##### Овце

6. Овце – млечни,
7. Овце – месодайни
8. Други овце

##### Кози

9. Кози майки
10. Други кози

##### Свине

11. Свине майки
12. Прасенца под 45 дни
13. Други свине

##### Други

14. Пчелни семейства

## Приложение 8

към чл. 19, ал. 1, т. 2

Списък на приоритетни култури	
Типове култури в обхвата на чувствителните за подпомагане сектори	
КУЛТУРИ	ОПИСАНИЕ
<b>ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ</b>	
картофи, батати	Клубенови зеленчукови култури
<b>Плодови зеленчукови</b>	
домати	Плодови зеленчукови култури
пипер	Плодови зеленчукови култури
сладък пипер	Плодови зеленчукови култури
лют пипер	Плодови зеленчукови култури
патладжан	Плодови зеленчукови култури

краставици	Плодови зеленчукови култури
корнишони	Плодови зеленчукови култури
тиквички	Плодови зеленчукови култури
тикви	Плодови зеленчукови култури
дини	Плодови зеленчукови култури
пъпеши	Плодови зеленчукови култури
бамя	Плодови зеленчукови култури
захарна царевица	Плодови зеленчукови култури
градински фасул (зелен и зърно)	Бобови зеленчукови култури
градински грах (зелен и зърно)	Бобови зеленчукови култури
градинска бакла (зелена и зърно)	Бобови зеленчукови култури
<b>Листностъблени зеленчукови</b>	
главесто зеле, савойско зеле, брюкселско зеле, китайско зеле	Листностъблени зеленчукови култури
карфиол	Листностъблени зеленчукови култури
броколи	Листностъблени зеленчукови култури
салата	Листностъблени зеленчукови култури
ендивия	Листностъблени зеленчукови култури
марули	Листностъблени зеленчукови култури
спанак	Листностъблени зеленчукови култури
магданоз	Листностъблени зеленчукови култури
копър	Листностъблени зеленчукови култури
листно цвекло	Листностъблени зеленчукови култури
киселец	Листностъблени зеленчукови култури
лапад	Листностъблени зеленчукови култури
алабаш	Листностъблени зеленчукови култури
<b>Кореноплодни зеленчукови</b>	
моркови	Кореноплодни зеленчукови култури
магданоз – коренов	Кореноплодни зеленчукови култури
целина	Кореноплодни зеленчукови култури
салатно цвекло	Кореноплодни зеленчукови култури
репички	Кореноплодни зеленчукови култури
ряпа	Кореноплодни зеленчукови култури
пащърнак	Кореноплодни зеленчукови култури
<b>Лукови зеленчукови</b>	
лук (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
чесън (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
праз	Лукови зеленчукови култури
арпаджик	Лукови зеленчукови култури
<b>Многогодишни зеленчукови</b>	
артишок	Многогодишни зеленчукови култури
аспержи	Многогодишни зеленчукови култури
хрян	Многогодишни зеленчукови култури

Лозя	
Десертни лозя	Трайни насаждения
<b>ОВОЩНИ КУЛТУРИ</b>	
<b>Семкови овощни видове</b>	
ябълки	Семкови овощни видове
круши	Семкови овощни видове
дюли	Семкови овощни видове
мушмули	Семкови овощни видове
<b>Костилкови овощни видове</b>	
сливи/джанки	Костилкови овощни видове
праскови/нектарини	Костилкови овощни видове
кайсии/зарзали	Костилкови овощни видове
череши	Костилкови овощни видове
вишни	Костилкови овощни видове
едроплоден дрян	Костилкови овощни видове
<b>Ядкови (черупкови) видове</b>	
орехи	Ядкови (черупкови) видове
бадеми	Ядкови (черупкови) видове
лешници	Ядкови (черупкови) видове
<b>Ягодоплодни видове</b>	
ягоди	Ягодоплодни видове
малини	Ягодоплодни видове
къпини	Ягодоплодни видове
френско грозде (бяло и червено)	Ягодоплодни видове
арония	Ягодоплодни видове
касис	Ягодоплодни видове
актинидия (киви)	Ягодоплодни видове
бодливо грозде	Ягодоплодни видове
боровинки	Ягодоплодни видове
смокини	Ягодоплодни видове
<b>МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ КУЛТУРИ</b>	
<b>Едногодишни</b>	
анасон	Медицински и ароматни култури
резене	Медицински и ароматни култури
кориандър	Медицински и ароматни култури
кимион	Медицински и ароматни култури
чубрица	Медицински и ароматни култури
валериана – двугодишна култура	Медицински и ароматни култури
босилек	Медицински и ароматни култури
бял трън (силибум)	Медицински и ароматни култури
лайка	Медицински и ароматни култури
майорана	Медицински и ароматни култури
татул	Медицински и ароматни култури

черна мерудия	Медицински и ароматни култури
<b>Многогодишни</b>	
маслодайна роза	Медицински и ароматни култури
лавандула	Медицински и ароматни култури
мента	Медицински и ароматни култури
блатно кокиче	Медицински и ароматни култури
блян	Медицински и ароматни култури
риган	Медицински и ароматни култури
ехинацея	Медицински и ароматни култури
жълт мак	Медицински и ароматни култури
зим-зелен	Медицински и ароматни култури
хизоп	Медицински и ароматни култури
левзея	Медицински и ароматни култури
маточина	Медицински и ароматни култури
машерка	Медицински и ароматни култури
медицинска ружа	Медицински и ароматни култури
монарда	Медицински и ароматни култури
пелин	Медицински и ароматни култури
пиретрум	Медицински и ароматни култури
розмарин	Медицински и ароматни култури
салвия	Медицински и ароматни култури
чувен	Медицински и ароматни култури
шипка	Медицински и ароматни култури

**Приложение 9**  
към чл. 19, ал. 4

**Таблица с критерии за подбор, приложими за проектни предложения по подмярка 6.3**

Критерии за оценка на проекти

№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки за посочения приоритет/критерии
1.		Проекти, които се изпълняват в сектор „Животновъдство“, „Плодове и зеленчуци“ и „Етерично-маслени култури“		<u>28</u>
1.1.	-	Проекти на кандидати, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти за едри и/или дребни преживни животни,		-

свине или пчели и/или  
отглеждат култури от  
сектор „Плодове и  
зеленчуци“ и/или  
„Етеричномаслени  
култури“

В случай че СПО на 28  
зеделското  
стопанство на  
кандидата към  
момента на  
кандидатстване  
включва животни  
и/или култури от  
приоритетните  
сектори и  
планираното  
увеличение на СПО  
на стопанството е  
изцяло\* с  
отглеждане на  
животни и/или  
култури от  
приоритетните  
сектори, 1 евро  
СПО, формиран от  
отглежданите към  
момента на  
кандидатстване  
животни и/или  
култури от  
приоритетните  
сектори, се  
умножава по  
коэффициент **0,003**, а  
планираното  
увеличение на СПО  
с животни и/или  
култури от  
приоритетните  
сектори се умножава  
по коэффициент 0,002  
, но не повече от 4  
точки.

Пример: =

СПО\*0,003+Бъдещо

СПО\*0,002:

\*Максималният

брой точки за  
планираното

увеличение на

стопанството е не

повече от 4 точки.

кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91

2.1. - Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91

- В случай че СПО на 8 земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни, отглеждани по биологичен начин, 1 евро СПО, формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или животни по този начин, се умножава по коефициент

**0,001.**

Пример: \_\_\_\_\_ =

СПО\*0,001.

3. Проекти на земеделски стопанства в планински райони **10**

3.1. - Проекти на кандидати, \* **10**  
чиито земеделски стопанства (животновъдният обект/обекти и използваните земеделски площи) изцяло са разположени в планински район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват ;– приета с ПМС № 30 от 15.02.2008 г., обн., ДВ, бр. 20 от 26.02.2008 г., в сила от 26.02.2008 г.

**ОБЩО 46**

**Приложение 10**  
към

чл.

23,

ал.

1



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ



ЕДНА ПОСОКА  
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ:  
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ  
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ  
РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020Г.

## ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

По подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства”

от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“

Уникален регистрационен номер на кандидата

Уникален идентификационен № на заявлението

Дата на издаване на уникален идентификационен № на заявлението

Заявлението е изготвено от НССЗ

ДА  НЕ

### I. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Наименование на кандидата

Уникален идентификационен номер при регистрацията на земеделския стопанин по реда на § 4 ЗПЗП

#### 1. За юридически лица, еднолични търговци:

ЕИК:

#### 2. За физически лица и/или управителя на ЮЛ и/или представляващия кандидата:

Име, презиме, фамилия

.....

ЕГН:

.....

Лична карта:

№ ..... валидна до: ....., издадена от: .....

#### 3. За всички кандидати:

##### Данни за банкова сметка:

Име на обслужваща банка:

.....

IBAN:

.....

BIC:

.....



Вид култура		Площ за засяване / засаждане(дка)*	№ на имота / имотите (по скица), върху който /които ще се засява / засажда	Период на засяване/засаждане: от дата до дата (максимум 30 дни)	
Основна култура	Междинни / втори култури			От	До

#### V. ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗЕМЕДЕЛКОТО СТОПАНСТВО СЛЕД ИЗБРАНАТА КРАЙНА ДАТА НА ПЕРИОДА ЗА ПРОВЕРКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БИЗНЕС ПЛАНА

##### Таблица 5.1. Растениевъдство

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Вид култура (вкл. естествени ливади и под угар)		Площ, II година стопанска..../...		Площ, III година стопанска ..../...		Площ, IV година стопанска ..../...		Площ, V година стопанска ..../...	
	Основна култура	Втори / междинни култури	Период на засяване/засаждане (максимум 30 дни)	дка	Период на засяване/засаждане (максимум 30 дни)	дка	Период на засяване/засаждане (максимум 30 дни)	дка	Период на засяване/засаждане (максимум 30 дни)	дка
A	B1	B2	B1	B2	Г1	Г2	Д1	Д2	Е1	Е2
1										
2										
3										
n										
Общо площ, дка										

##### Таблица 5.2 Животновъдство

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Животни	II година стопанска..../...	III година стопанска..../...	IV година стопанска ..../...	V година стопанска ..../...
	категория	бр./м2	бр./м2	бр./м2	бр./м2
A	B	B	Г	Д	Е

#### 5.3 Определяне на фуражния баланс

##### Таблица 5.3.1. Фуражни култури(\*)

(\*)Попълва се в случай, че кандидатът предвижда да отглежда една или повече фуражни култури (царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Фуражни култури	II година стопанска .../...			III година стопанска .../...			IV година стопанска .../...			V година стопанска .../...		
		Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)
вид	дка	лв / дка	лв.	дка	лв / дка	лв.	дка	лв / дка	лв.	дка	лв / дка	лв.	
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н
<b>ОБЩО</b>		Общ икономически размер фуражни култури, измерен в СПО – II година (лв.)			Общ икономически размер фуражни култури – III година (лв.)			Общ икономически размер фуражни култури - IV година (лв.)			Общ икономически размер фуражни култури, - V година (лв.)		

Таблица 5.3.2. Преживни животни, коне и други еднокопитни животни (\*)

(Попълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

Животни	категория	II година стопанска .../...			III година стопанска .../...			IV година стопанска .../...			V година стопанска .../...		
		Брой/ m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой/ m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой/ m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Брой/ m2	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)
		бр./m2	лв / бр,m2	лв.	бр./ m2	лв / бр,m2	лв.	бр./ m2	лв / бр,m2	лв.	дка/ бр./m2	лв. / дка,бр	лв.
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н
<b>ОБЩО</b>		Общ икономически размер - СПО преживни животни – II година (лв.)			Общ икономически размер - СПО преживни животни – III година (лв.)			Общ икономически размер - СПО преживни животни - IV година (лв.)			Общ икономически размер - СПО преживни животни - V година (лв.)		

(\*) Попълва се в случай, че кандидатът предвижда да отглежда фуражни култури и един или повече вида от следните животни: телета и малачета до 1г.; говеда и биволи над 1 г. за угояване; говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни махакани; млечни крави и биволици; месодайни крави; овце млечни и овце месодайни; други овце; кози майки; други кози; коне и други еднокопитни животни;

Таблица 5.3.3. Фуражен баланс(\*)

(Потълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Данни за СПО	II година стопанска .... / ... (лв.)	III година стопанска .... / ... (лв.)	IV година стопанска .... / ... (лв.)	V година стопанска .... / ... (лв.)
		А	Б	В	Г
А	СПО фуражни култури (данните по години от ред "Общо" на Табл.5.3.1)				
Б	СПО преживни животни (данните по години от ред "Общо" на Табл.5.3.2)				
В	Фуражен баланс (Ред А-ред Б)				

(\*)Потълва се в случай, че кандидатът отглежда фуражни култури.

Таблица 5.4. Определяне на икономическия размер на стопанството след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана (\*)

(Потълват се данни само за годините след избраната крайна дата на периода за проверка изпълнението на бизнес плана)

№	Вид култура / категория животни		II година стопанска .... / ...			III година стопанска .... / ...			IV година стопанска .... / ...			V година стопанска .... / ...		
	Основна култура / животни	Втори / междинни и култури	Площ/бр -	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ/бр-	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ/бр-	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)	Площ/бр-	Показател за СПО (по вид)	Индивидуално СПО (по вид)
А	Б1	Б2	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н
А			Икономически размер, измерен в СПО – II година (лв.)			Икономически размер, измерен в СПО – III година (лв.)			Икономически размер, измерен в СПО - IV година (лв.)			Икономически размер, измерен в СПО - V година (лв.)		
Б			Фуражен баланс II година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):			Фуражен баланс III година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):			Фуражен баланс IV година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):			Фуражен баланс V година (*) /Ред В от таблица 5.3.3/(лв.):		
В			ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА			ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО, ИЗМЕРЕН В СПО III година (Ред А + Ред Б)			ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО, ИЗМЕРЕН В СПО IV година (Ред А + Ред Б)			ОБЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО, ИЗМЕРЕН В СПО V година (Ред А + Ред Б)		

Площта на отглежданите гъби, както и отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязват в м<sup>2</sup>.

(\*) Ред В се попълва в случай, че разликата за съответната година в ред В на табл. 5.3.3 е положително число, т.е. е наличие фуражен излишек.

**Таблица 5.5. Поддържане на увеличаване на обработваемата площ в земеделското стопанство и/или броя на отглежданите животни (всеки един вид от тях) в земеделското стопанство спрямо датата на кандидатстване измерено в процент (%)**

Вид	Минимален размер обработваема площ / животни които трябва да се поддържат	II година стопанска .... / ...	III година стопанска .... / ...	IV година стопанска .... / ...	V година стопанска .... / ...
A	B	B	Г	Д	Е
Обработваема площ (дка)					
Животни - .....(бр.)					
Животни - .....(бр.)					
Животни - .....(бр.)					

**VI. ПРИЛОЖЕНИ ОБЩИ ДОКУМЕНТИ** (моля отбележете с ✖/✓)

1.	Нотариално заверено изрично пълномощно – в случай че документите не се подават лично от кандидата	<input type="checkbox"/>
2.	Бизнес план, (по образец, подписан собственоръчно от кандидата) включително на електронен носител, и таблиците от бизнес плана в електронен формат по образец.	<input type="checkbox"/>
3.	Копие на регистрационна карта, издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани и анкетни формуляри към нея. Прилага се и актуална справка за дейността-разпечатка от регистъра на земеделските стопани.	<input type="checkbox"/>
4.	Справка-декларация за приходи от земеделски дейности по образец съгласно Приложение № 2	<input type="checkbox"/>
5.	Заверено копие от Териториалната дирекция на Националната агенция по приходите (ТД на НАП) на годишна данъчна декларация (ГДД) за предходната календарна година спрямо годината на подаване на заявлението за подпомагане. Окомплектована в едно със съставните части на финансовия отчет съгласно изискванията на Закон за счетоводството (ЗСч), Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и Закон за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) *.	<input type="checkbox"/>
6.	6.1 Копия от документи доказващи правно основание за стопанисване на цялата налична в земеделското стопанство земя към датата на кандидатстване, съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители;	<input type="checkbox"/>
	6.2 За земята, с която се доказва минималния икономически размер на стопанството от 2 000 евро СПО се представят следните документи:	<input type="checkbox"/>
	6.2.1 Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие от влязъл в сила договор за наем, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, с минимален срок пет години от датата на подаване на заявлението.	<input type="checkbox"/>
	6.2.2. Документите се придружават с копие от скица на имота/ имотите издадена не по рано от шест месеца от дата на подаване на заявлението. *	<input type="checkbox"/>
7.	7.1 Копия от документи, доказващи правно основание за ползване на имотите, на които е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД за предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване, съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители. или за имотите наети под наем или аренда в т.ч. имотите попадащи извън обхвата на чл. 2 на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, са предоставят;	<input type="checkbox"/>
	7.2 копия от документи доказващи правното основание за ползване, които са регистрирани в общинската служба по земеделие по реда на чл. 376 Закона за собствеността и ползването на земеделските земи не по-късно от края на	

	<p>предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване, и/или</p> <p>7.3 копия от анкетните формуляри на анкетната карта по Наредба № 3 от 1999 г. за стопанската година, през която е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД, и/или</p> <p>7.4 копия от документи, доказващи правното основание за ползване, които са нотариално заверени не по-късно от края на предходната календарна година спрямо годината на кандидатстване; *</p>	
8.	<p>Копие от удостоверение за регистрация на животновъден обект по смисъла на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност или документ, че обекта е вписан в списък в Интегрираната информационна система с данни за идентифицираните животни и за животновъдните обекти по смисъла на чл. 51. ал. 3 Закона за ветеринарномедицинската дейност, валидни за предходната календарна година от годината на кандидатстване (в случай на приходи, формирани от продажба на земеделски продукти от животновъдство); *</p>	<input type="checkbox"/>
9.	<p>Копия от приходни/разходни документи в случай, че са издадени съгласно ЗСч, ЗДДФЛ и ЗКПО, свързани със земеделската дейност, от която са формирани приходите/доходите за предходната календарна година от годината на кандидатстване по реда на тази наредба; *</p>	<input type="checkbox"/>
10.	<p>Справка от Националният осигурителен институт (НОИ) за получени доходи на физическото лице кандидат, за предходната година от годината на подаване на заявление за подпомагане (Изисква се само за кандидати физически лица или собственици на ЕТ при прилагане на чл. 5, ал. 3)</p>	<input type="checkbox"/>
11.	<p>Удостоверение за наличие или липса на изискуеми публични задължения на собственика/собствениците на капитала на юридическото лице кандидат към държавата, на членовете на кооперацията при кооперация кандидат към държавата, издадено от съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите (ТД на НАП) не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане</p>	<input type="checkbox"/>
12.	<p>Удостоверение за семейно положение на кандидата ФЛ, на собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на едноличния собственик на капитала на кандидата ЕООД, което представлява, собствениците на капитала на кандидат ООД, членовете на кооперацията на кандидат кооперация, издадено от съответната община не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.</p>	<input type="checkbox"/>
13.	<p>Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя, и/или копие на договор за наем, (включително ако е вписан в службата по вписванията към съответния районен съд) и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда, които са предоставени за временно ползване с договор за наем и/или аренда на трети лица преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (Документите се изискват само за земята, която кандидатът не обработва или е предоставил на трети лица за обработка).</p>	<input type="checkbox"/>
14.	<p>Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие на договор за наем на животновъдния обект, вписан в службата по вписванията към съответния районен съд. Договорът за наем следва да е влязъл в сила към датата на кандидатстване и със срок на действие не по-малко от пет години от датата на подаване на заявлението. (в случай че кандидатът отглежда животни)</p>	<input type="checkbox"/>
15.	<p>Разпечатка от интегрираната информационна система (ИИС) по реда на Наредба № 6 от 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им (ДВ, бр. 90 от 2013г.) за наличните в обекта животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай, че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се регистрират в ИИС) или Опис на животните, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявлението за подпомагане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС)- (документът се изисква, в случай че кандидатът отглежда животни)</p>	<input type="checkbox"/>
16.	<p>Копие от валидно удостоверение за регистрация на животновъден обект по смисъла на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) и/или документ, че</p>	<input type="checkbox"/>

	обекта е вписан в списък в Интегрираната информационна система с данни за идентифицираните животни и за животновъдните обекти по смисъла на чл. 51. ал. 3 ЗВД (за проекти в сектор „Животновъдство“)	
17.	Копие от диплома за завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда или копие от писмения доклад за изпълнени консултантски пакет/ти по подмярка 2.1.2. „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ във формат, съгласно изискванията на наредбата за прилагане на подмярка 2.1.2., включващ консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 ( в случай, на наличие на такъв документ) или удостоверение от проведено обучение по реда на Наредба № 23 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г	<input type="checkbox"/>
18.	Копие от разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай че в стопанството се произвежда посевен и посадъчен материал).	<input type="checkbox"/>
19.	Копие от удостоверение от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) за вписване в списъка на обектите за първично производство на гъби (в случай че в стопанството се извършва добиване, съхранение и реализация в непреработен вид на култивирани гъби).	<input type="checkbox"/>
20.	Копие от удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1 от Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай че в стопанството на кандидата се отглеждат винени лозя)	<input type="checkbox"/>
21.	Копия от лицензи, разрешения и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията, изискуеми и издадени съгласно българското законодателство във връзка с чл. 18	<input type="checkbox"/>
22.	Мотивираната писмена обосновка, придружена с доказателства за причините за разликата в заявената по схемите и мерките за директни плащания площ ( <i>последно заявената за подпомагане по тези схеми и мерки</i> ) и площта, заявена по тази наредба ( <i>само в случай че кандидатът има подадено заявление по схемите за директни плащания и има разлика в заявените площи по схемите над 3 на сто</i> )	<input type="checkbox"/>
23.	Декларация в оригинал - Приложение № 3 по чл. 6, ал. 3, т. 1, включително доказателства (когато е приложимо) при подаване на декларация във връзка с чл. 6, ал. 4	<input type="checkbox"/>
24.	Декларация в оригинал по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни.	<input type="checkbox"/>
25.	Декларация за нередности в оригинал.	<input type="checkbox"/>
26.	Декларация в оригинал по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката)	<input type="checkbox"/>
27.	Копие от влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, ДВ бр.73/2007 г., изм. и доп.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение (ИП), респективно се съгласува планът/програмата/проектът (ППП)	<input type="checkbox"/>
28.	Становище от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), че стопанството не попада в обхвата на прилагане на Стандарти на Общността по отношение на съответните ветеринарните и фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, опазването на околната среда, хигиената, сигурността и безопасните условия на труд (когато не е отбелязана съответната цел от Табл.7"Цели и специфични резултати" от бизнес плана).	<input type="checkbox"/>

\*За кандидати еднолични търговци, които са регистрирани през годината на кандидатстване в Търговския регистър и като земеделски стопани по реда на Наредба №3 от 1999 г. за съответствие с изискванията по чл.5, ал. 2, т. 2 и 3 е допустимо документите да бъдат представени за физическото лице.

**Допълнителни документи, доказващи съответствие с приоритет по критериите за оценка /в случай, че е приложимо/:**

29	Валидно удостоверение за регистрация на животновъден обект по смисъла на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) и/или документ, че обекта е вписан в списък в Интегрираната информационна система с данни за идентифицираните животни и за животновъдните обекти по смисъла на чл. 51. ал. 3 ЗВД обект (при заявен приоритет по чл. 19, ал. 1, т. 1)	<input type="checkbox"/>
30	Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с контролиращо лице (при заявен приоритет по чл. 19, ал. 1, т. 3)	<input type="checkbox"/>
31	Копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и (при заявен приоритет по чл. 19, ал. 1, т. 3)	<input type="checkbox"/>
32	Копие от документ(анекс), издадено от сертифициращия орган, удостоверяващ сертифицираните имоти, животни - местоположението и номера на имотите, видове култури, категория и брой животните (при заявен приоритет по чл. 19, ал. 1, т. 3)	<input type="checkbox"/>

**ВАЖНО: Моля, при подаването им документите да бъдат подредени в горепосочения ред.**

**VII. ДЕКЛАРАЦИИ**

**С подписване на заявлението за подпомагане, декларирам, че:**

1	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на финансова помощ по „Програма за развитие на селските райони“ за периода 2014 – 2020 г.	<input type="checkbox"/>
2	Съм запознат/а с правилата за предоставяне на финансова помощ по подмярка 6.3., „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“	<input type="checkbox"/>
3	Съм декларира/а цялата притежавана и ползвана земеделска земя, налични животни, селскостопански сгради и постройки на територията на стопанството, наличните машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства и всички назначени служители	<input type="checkbox"/>
4	Нямам изискуеми и ликвидни задължения към ДФ „Земеделие“	<input type="checkbox"/>
5	Нямам изискуеми публични задължения към държавата	<input type="checkbox"/>
6	Ще стартирам изпълнението на бизнес плана в срок до девет месеца, считано от датата на договора за предоставяне на финансова помощ	<input type="checkbox"/>
7	Не съм бил регистриран като едноличен търговец и/или нямам участия в други дружества по Търговския закон.	<input type="checkbox"/>
8	Регистриран съм като едноличен търговец и/или имам участия в други дружества по Търговския закон. • Наименование на едноличния търговец/дружествата .....; ЕИК:.....;	<input type="checkbox"/>
9	Съпругът ми не е регистриран/а като едноличен търговец и/или няма участие в капитала на търговско дружество, регистрирано по Търговския закон (в случай че кандидатът, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или на собственика на предприятието на ЕТ е в брак).	<input type="checkbox"/>

10	<p>Съпругът/ ми е регистриран/а като едноличен търговец и/или има участие в капитала на търговско дружество, регистрирано по Търговския закон. (в случай че кандидатът, собственика/собствениците на капитала на юридическото лице или на собственика на предприятието на ЕТ е в брак).</p> <p>• Наименование на едноличния търговец/юридическо лице.....;</p> <p>ЕИК:.....;</p>	<input type="checkbox"/>
11	Предвидените дейности по проекта отговарят на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защитените територии.	<input type="checkbox"/>
12	За периода, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане до изтичане на пет години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ се задължавам да поддържам съответствие с условията, станали основание за избора ми пред други кандидати.	<input checked="" type="checkbox"/>
13	Известно ми е, че нося наказателна отговорност по чл. 313 или чл. 248а от Наказателния кодекс за представяне на неверни сведения.	<input checked="" type="checkbox"/>
14	Информиран съм, че ще бъдат публикувани данни в съответствие с разпоредбите на чл. 111 от Регламент (ЕО) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на Общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.), както и че те могат да бъдат обработени от одитиращи и разследващи органи на Съюза и на държавите-членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.	<input checked="" type="checkbox"/>
15	Представените от мен данни на електронен носител са идентични с тези, представени на хартиен носител.	<input checked="" type="checkbox"/>

Дата

Име, подпис и печат на кандидата

**VIII. КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР**

№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки за посочения приоритет/критерии	Точки	Обосновка на заявения брой точки
1	Проекти, които се изпълняват в сектор „Животновъдство”, „Плодове и зеленчуци” и “Етерично - маслени култури”.			<u>28</u>		
1.1	-	Проекти на кандидати, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти за едри и/или дребни преживни животни, свине или пчели и/или отглеждат култури от сектор „Плодове и зеленчуци” и/или “Етерично - маслени култури”		-		
	-		В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва животни и/или култури от приоритетните сектори и планираното увеличение на СПО на стопанството е изцяло** с	28		

			<p>отглеждане на животни и/или култури от приоритетните сектори, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване животни и/или култури от приоритетните сектори, се умножава по коефициент 0,003, а планираното увеличение на СПО с животни и/или култури от приоритетните сектори се умножава по коефициент 0,002, но не – повече от 4 точки.</p> <p>Пример: = СПО*0,003+Бъдешо СПО*0,002;  *Максималният брой точки за планираното увеличение на стопанството е не повече от 4 точки</p>			
2	<p>Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането</p>			8		

	на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91					
2.1	-	<p>Проекти на кандидати, чиито стопанства са сертифицирани за биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент на Съвета (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91</p>				
	-		<p>В случай, че СПО на земеделското стопанство на кандидата към момента на кандидатстване включва култури и/или животни отглеждани по биологичен начин, 1 евро СПО формиран от отглежданите към момента на кандидатстване култури и/или животни по този начин се умножава по коефициент <b>0,001.</b>  <i>Пример: = СПО*0,001.</i></p>	8		
3	Проекти на земеделски стопанства в планински райони			<u>10</u>		

3.1	-	Проекти на кандидати, чийто земеделски стопанства /животновъдният обект/обекти и използваните земеделски площи/ изцяло са разположени в планински район съгласно Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват - /Приета с ПМС № 30 от 15.02.2008 г., обн., ДВ, бр. 20 от 26.02.2008 г., в сила от 26.02.2008 г./	*	10	
<b>Общ брой на заявените точки по критериите за оценка на проекта (Максимум 46 точки)</b>					

*\*Таблицата се попълва задължително от кандидата в зависимост от критериите за подбор, на които смята, че отговаря, като в колона „Точки“ посочва точките, които счита, че следва да получи по критерий. В колона „Обосновка на заявения брой точки“ се посочва мотиви и начин на изчисление на посочените от кандидата точки.*

Дата \_\_\_\_\_ Име, подпис и печат на кандидата \_\_\_\_\_

**X. Форма за наблюдение и оценка**

**Форма за наблюдение и оценка на проектите по подмярка 6.3  
„Стартова помощ за развитие на малки стопанства“  
от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“**

/Попълва се служебно/

УРН \_\_\_\_\_

УИН \_\_\_\_\_

**Информацията по-долу задължително се попълва от кандидата**

*(Подчертайте правилният отговор и/или попълнете празните полета в таблиците!)*

**1. Юридически статут на кандидата по мярката:**

/Моля, отбележете с \* /✓ подходящата категория: /

Физическо лице

Едноличен търговец (ЕТ)

Еднолични дружества с ограничена отговорност (ЕООД)

Дружества с ограничена отговорност (ООД)

Кооперация

2. Пол на кандидата/собственика/управителя/председателя:

/Моля, отбележете с \* /✓ подходящата категория:/

Жена

Мъж

3. Възраст на кандидата/собственика/управителя/председателя:

/Моля, отбележете с \* /✓ подходящата категория:/

..... навършени години

3. Образование/ Квалификация на кандидата

Индикатор	Моля, отбележете (*/✓)
Кандидатът физическо лице/собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственика на предприятието на кандидата ЕТ/ управителя на предприятието на кандидата ООД/ председателя на кооперацията отговаря на изискването за професионално образование в една от следните категории:	
<i>Средно образование по специалност 6211401 „Агроекология“ от професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство“</i>	<input type="checkbox"/>
<i>Висше образование по образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър в професионални направления „Растениевъдство“, „Растителна защита“, „Животновъдство“, „Ветеринарна медицина“, „Биологически науки“, „Биотехнологии“, „Науки за земята“, „Администрация и управление“ или „Икономика“, по специалност включваща дисциплини свързани директно с опазване на околната среда с общ хорариум от най-малко 200 учебни часа.</i>	<input type="checkbox"/>
Кандидатът физическо лице/собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственика на предприятието на кандидата ЕТ/ управителя на предприятието на кандидата ООД// председателя на кооперацията притежава:	<input type="checkbox"/>
<i>Висше образование</i>	<input type="checkbox"/>
<i>Средно образование</i>	<input type="checkbox"/>
<i>Основно образование</i>	<input type="checkbox"/>
<i>Желаец да бъдат обучен по подмярка 1.1</i>	<input type="checkbox"/>

4. Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/председателя на кооперацията е участвал като обучаем по подмярка 1.1 "Професионално обучение и придобиване на умения" от ПРСР /Моля, отбележете с \* /✓/

ДА

НЕ

5. Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/председателя на кооперацията е участвал като обучаем по Наредба № 23 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. /Моля, отбележете с \* /✓/

ДА

НЕ

6. Към дата на подаване на заявлението за подпомагане кандидатът физическо лице /собственикът на капитала на кандидата ЕООД/собственикът на предприятието на кандидата ЕТ/председателя на кооперацията е получили консултантски пакет ТП 2 по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“ от Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“ от ПРСР 2014-2020г. /Моля, отбележете с \* /✓/

ДА

НЕ

#### 7. Основно земеделско производство на стопанството

Моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на второто (финално) плащане

Растениевъдство		Животновъдство					
		животно/птица/ пчелно семейство		индикация (* /✓)			
				за месо	за мляко	за мед	за яйца
Култура	.....	Вид домашно животно/птица/ пчелно семейство	.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Култура	.....	Вид домашно животно/птица/ пчелно семейство	.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

#### 8. Размер на стопанството

Индикатор	размер – СПО (в лв.)	размер на използваните земеделски площи в ха
При кандидатстване/одобрение на проекта	..... СПО	.....ха
При плащане на втория (финален) етап	..... СПО	.....ха

#### 9. Географско разположение на имотите на стопанството

Номер на имота	Площ в ха	ЕКАТТЕ на населеното място	Планински район – Да/Не
ИМОТ 1	.....	.....	<input type="checkbox"/>

ИМОТ 2	.....	.....	<input type="checkbox"/>
...	.....	.....	<input type="checkbox"/>

### 10. Подкрепено земеделско производство

(моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция считате, че ще формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на завършване на проекта.)

#### Растениевъдство

Вид култура	Индикация (* / √)		Площ, ха
	Биологично - Да / не	Конвенционално - Да / не	
.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
.....	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	

#### Животновъдство

Вид домашно животно / птица	Индикация (* / √)				
	Биологично Да/не	Конвенционално Да/не	За месо	За мляко	За яйца
.....	<input type="checkbox"/>				
.....	<input type="checkbox"/>				

### 11. Средносписъчен брой на наетите лица по трудово правоотношение в стопанството на кандидата

(Увеличеният брой се изчислява в съответствие с Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, утвърдена от НСИ със Заповед № РД 07-21/31.01.2007 г. на Председателя на НСИ, но без да се включва заетостта на кандидата физическо лице, собственика на капитала на кандидата ЕООД или собственика на предприятието на кандидата ЕТ или на собственика на 50 на сто или повече от капитала на кандидата ООД или председателя и/или членовете на кооперацията)

	Мъже		Жени	
	<40 г	>40 г	<40 г	>40 г
Средносписъчен брой на наетите лица в стопанството, изчислен за период от 12 месеца спрямо месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане				
Според бизнес-плана: планиран средносписъчен брой на наетите лица за отчетен период от една година спрямо месеца, предхождащ датата на подаване на заявка за второ плащане				

Дата

Име, подпис и печат на кандидата.....

## IX. ДЕКЛАРАЦИЯ

### ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА МИНИМАЛНИЯ СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ НА СТОПАНСТВОТО КЪМ ДАТАТА НА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА ПОДПОМАГАНЕ

(Декларацията се попълва от всички земеделски стопани)

Долуподписаният(ата), .....

(име, презиме, фамилия)

с л. к. № ....., издадена от ..... на .....

ЕГН ....., адрес: .....

в качеството си на .....

(представяващ, управител)

на фирма .....

(наименование на фирмата)

с ЕИК .....

### ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

За определяне на минималния стандартен производствен обем (СПО) на стопанството за текущата спрямо подаването на заявлението за подпомагане стопанска година отглеждам:

I. Следните земеделски култури, описани в анкетната карта за регистрация като земеделски стопанин:

Земеделска култура	Площ, служеща за засети на СПО (дка)	Засадени/ за засети на ДА/НЕ	С намерение за засаждане/ засяване ДА/НЕ	Период, рамките който ще извърши засаждането/ засяването	в Поземлен/и на имот/и, се които ще извърши засаждането/ засяването
--------------------	--------------------------------------	------------------------------	--	--	---

II. Следните видове животни, за които към анкетната карта съм приложил опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане и/или съм регистрирал в ИСАК:

Вид животни

Брой

Дата .....

Гр. ....

Декларатор .....

(подпис, печат)

### Х. ДЕКЛАРАЦИЯ

#### ПО ЧЛ. 19 И 20 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Долуподписаният (ата) .....

(име, презиме, фамилия)

с л. к. № ....., издадена от ..... на .....

ЕГН ....., адрес: .....

в качеството си на .....

(представляващ, управител)

на фирма .....

(наименование на фирмата)

с ЕИК. ....

**ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ  
СЪМ ЗАПОЗНАТ СЪС СЛЕДНОТО:**

Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ), е администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и е вписан в Регистъра на администраторите на лични данни под идентификационен номер 197214.

ДФЗ обработва лични данни, събрани във връзка с кандидатстване и участие по програмите, схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, във връзка със задълженията му по Закона за подпомагане на земеделските производители, наредбите, свързани с директните плащания на площ, Програмата за развитие на селските райони и наредбите, свързани с прилагането ѝ, Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“, европейското законодателство и предвидени в други нормативни актове дейности.

Информацията, предоставена на ДФЗ във връзка с кандидатстване и участие по схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, отнасяща се до кандидати, бенефициенти и/или упълномощени от тях лица, не се предоставя на трети лица освен при наличие на изрично съгласие и/или в предвидени в нормативен акт случаи.

Кандидатите/бенефициентите предоставят доброволно на ДФЗ следните категории лични данни: три имена, ЕГН, адрес, данни от лична карта (паспортни данни), телефон, ел. поща, пол, както и допълнителни данни, необходими във връзка с участието по съответните схеми и мерки, прилагани от ДФЗ. В случай на упълномощаване за упълномощените лица ДФЗ обработва следните категории лични данни: три имена, ЕГН, данни от лична карта (паспортни данни).

При отказ от предоставяне на посочените данни ДФЗ не приема, съответно не разглежда документите. Всяко физическо лице има право на достъп до отнасящи се за него лични данни, които се обработват от ДФЗ, и право на коригиране на същите при условията и реда, предвидени в ЗЗЛД.

Дата: Декларатор: \_\_\_\_\_

Гр. .... (подпис)

**ИНФОРМАЦИЯ  
ПО ЧЛ. 19 И 20 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ**

Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ), е администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и е вписан в Регистъра на администраторите на лични данни под идентификационен номер 197214.

ДФЗ обработва лични данни, събрани във връзка с кандидатстване и участие по програмите, схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, във връзка със задълженията му по Закона за подпомагане на земеделските производители, наредбите, свързани с директните плащания на площ, Програмата за развитие на селските райони и наредбите, свързани с прилагането ѝ, Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“, европейското законодателство и предвидени в други нормативни актове дейности.

Информацията, предоставена на ДФЗ във връзка с кандидатстване и участие по схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, отнасяща се до кандидати, бенефициенти и/или упълномощени от тях лица, не се предоставя на трети лица освен при наличие на изрично съгласие и/или в предвидени в нормативен акт случаи.

Кандидатите/бенефициентите предоставят доброволно на ДФЗ следните категории лични данни: три имена, ЕГН, адрес, данни от лична карта (паспортни данни), телефон, ел. поща, пол, както и допълнителни данни, необходими във връзка с участието по съответните схеми и мерки, прилагани от ДФЗ. В случай на упълномощаване за упълномощените лица ДФЗ обработва следните категории лични данни: три имена, ЕГН, данни от лична карта (паспортни данни).

При отказ от предоставяне на посочените данни ДФЗ не приема, съответно не разглежда документите.

Всяко физическо лице има право на достъп до отнасящи се за него лични данни, които се обработват от ДФЗ, и право на коригиране на същите при условията и реда, предвидени в ЗЗЛД.

## **XI. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НЕРЕДНОСТИ<sup>1</sup>**

Долуподписаният(ата) .....

(име, презиме, фамилия)

с л. к. № ....., издадена от ..... на .....

ЕГН ....., адрес: .....

в качеството си на .....

(представляващ, управител)

на фирма .....

с ЕИК .....

(наименование на фирмата)

– кандидат по подмярка 6.3. „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“;

### **ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:**

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, а именно:

„Нередност“ означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

Всички форми на корупция са също нередност.

2. Запознат/а съм с определението за измама съгласно чл. 1, параграф 1, буква „а“ от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, а именно:

Под измама следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано със:

– Използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности;

– Укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултатите, споменати в предходната подточка;

– Използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално;

– Злоупотреба на правомерно получена облага със същия ефект.

3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на

нередности и измами или за съмнение за нередности и измами, а именно:

– до служителя по нередности в РА.

При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност информацията се подава директно до един или до няколко от следните органи:

– до изпълнителния директор на РА;

– до ръководителя на Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.;

– до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.;

– до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до Ръководителя на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)“ в Министерството на вътрешните работи;

– до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Настоящата декларация е изготвена в два екземпляра – по един за деклариращия и за РА.

Дата .....

Декларатор .....

Гр. ....

(подпис, печат)

<sup>1</sup> Декларацията се подписва задължително от кандидата – ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата ЕТ, търговско дружество или юридическо лице или кооперация. Когато управляващите кандидата са повече от едно лице, декларацията се попълва и подава по един екземпляр за всички лица от управителните органи на кандидата, а в случай че членове са юридически лица – от техния представител в съответния управителен орган и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

## **Приложение 11**

към чл. 33, ал. 1

### **ДОКУМЕНТИ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВКА ЗА ВТОРО ПЛАЩАНЕ**

#### **I. Общи документи:**

1. Заявка за плащане по образец.

2. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от ползвателя на помощта.

3. Свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице, или на представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, издадено не по-рано от 1 месец преди представянето му, във връзка с проверка по чл. 6, ал. 1 на обстоятелствата по чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕО, Евратом) 966/2012 на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложимо за общия бюджет

на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) 1605/2002.

4. Първични счетоводни документи (например фактури) и приемно-предавателен протокол, доказващи придобиването на дълготрайните материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана.
  5. Копия от платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура (платежно нареждане), и банково извлечение, заверено от банката, от деня на извършване на плащането, доказващо плащане от страна на ползвателя на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес плана (при плащане по банков път).
  6. Документ, удостоверяващ извършеното плащане от страна на ползвателя на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бизнес план (при плащане в брой).
  7. Счетоводен баланс за последната календарна година и към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството).
  8. Отчет за приходите и разходите за последната календарна година и към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството) и/или книга за приходите и книга за разходите в случай на водене на едностранно счетоводство.
  9. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс, изготвена към датата на подаване на заявката за плащане (в случаите, когато се изискват по Закона за счетоводството), или инвентарна книга и книга за материалните запаси в случай на водене на едностранно счетоводство.
  10. Копие от удостоверение за успешно завършено обучение, включващо най-малко 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието, издадено от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или Закона за професионалното образование и обучение;
- и/или

Копие от удостоверение за успешно завършено обучение, включващо най-малко 18 учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието, от обучаваща организация, одобрена по реда на Наредба 23 от 2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г.,

и/или  
Копие от удостоверение за успешно завършено обучение, включващо най-малко 18

учебни часа по основните проблеми на опазване на околната среда в земеделието по мярка 1 "Трансфер на знания и действия по осведомяване" от ПРСР 2014 – 2020 г.,

и/или

Копие от диплома за завършено средно и/или висше образование в областта на опазването на околната среда,

и/или

Копие на доклад за изпълнени консултантски пакет/и съгласно приложение 4 на Наредба 7 от 5 май 2016 г.

(Когато кандидатът е ООД или кооперация, изискуемият документ се предоставя за всеки един от собствениците на дружеството и членовете на кооперацията.)

11. Удостоверение за семейно положение на ползвателя на помощта ФЛ, на собственика на предприятието на ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на ползвателя ЕООД, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане.

12. Удостоверение за родствените връзки на ползвателя ФЛ, на собственика на предприятието на ползвателя ЕТ или на едноличния собственик на капитала на ползвателя ЕООД, или на мажоритарния собственик на ООД, на членовете на кооперацията, издадено от съответната община по постоянен адрес не по-рано от месеца, предхождащ датата на подаване на заявката за плащане (в случай че ползвателят на помощта е женен/омъжена).

13. Декларация по образец, че земеделското стопанство на ползвателя на помощта е отговорило на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд съгласно Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

14. Декларация по образец, че земеделското стопанство на ползвателя на помощта е отговорило на изискванията за опазване компонентите на околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда.

15. Декларация по образец относно обстоятелства по чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕО, Евратом) 966/2012 на Съвета от

25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложим за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) 1605/2002.

16. Документ от банката за банковата сметка на ползвателя за превеждане на безвъзмездната финансова помощ, получена по реда на тази наредба (документът се изисква само в случай на промяна на банковата сметка).

17. Копие от данъчна декларация за последния отчетен период преди подаване на

заявката за плащане, заверена от ТД на НАП.

18. Копия от документи, доказващи приходи от земеделска дейност,

съответстващи на заложените в таблица 11 от бизнес плана.

19. Сертификат за биологично производство на земеделски продукти и храни по

смисъла на Регламент (ЕО) 834/2007 (в случай че проектът е получил

приоритет за биологично производство).

**II. Специфични изисквания и документи, изисквани, в случай че ползвателят на помощта е собственик или ползвател на животновъден обект:**

1. Копие от документ за собственост на животновъден обект и/или копие от

вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем

на животновъден обект.

2. Удостоверение за регистрация на животновъден обект по смисъла на чл. 137от Закона за ветеринарномедицинската дейност или документ, че обектът е

вписан в списък в Интегрираната информационна система с данни за

идентифицираните животни и за животновъдните обекти по смисъла на чл. 51, ал.3 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (изисква се, когато

ползвателят извършва животновъдна дейност).

3. Копие/я от паспорт/и на наличните животни (когато кандидатът отглежда

животни, за които се изисква по националното законодателство).

4. Разпечатка от ИИС по реда на Наредба 6 от 2013 г. за наличните в обекта

животни, подписана от официалния ветеринарен лекар, контролиращ животновъдния

обект, не по-рано от един месец преди датата на подаване на заявката за второ

плащане (в случай че кандидатът отглежда видове животни, които трябва да се

регистрират в ИИС по реда на Наредба 6 от 2013 г.), или опис на животните,

заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от един месец преди датата

на подаване на заявката за второ плащане (в случай че кандидатът отглежда

видове животни, които не трябва да се регистрират в ИИС по реда на Наредба

6 от 2013 г.).

5. Копие от становище на областната дирекция по безопасност на храните, че

животновъдните обекти в земеделското стопанство и дейността им отговарят на

изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и

ветеринарните изисквания (само за тези животновъдни обекти, за които се

прилагат разпоредбите на Наредба 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти).

**III. Специфични изисквания и документи, изисквани, в случай че ползвателят на**

**помощта се занимава с растениевъдство, включително създаване, презасаждане и**

**възстановяване на трайни насаждения и ягодоплодни (отнасят се и за постигане**

**на специфичен резултат за стопанството – създаване на нови трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени)**

1. Копие от документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или копие от вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ договор за аренда със срок на действие, покриващ периода от пет години, считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ (документите се придружават с копие на актуална скица и коректно отразен начин на трайно ползване в случаите, в които земята е придобита след издаване на заповедта за одобрение).

2. Копие от нотариално заверен и/или регистриран в съответната общинска служба по земеделие документ(и) за ползване през настоящата стопанска година на земеделската земя, придружени с копие на актуална скица и коректно отразен начин на трайно ползване (само за случаите, в които ползвателят на помощта ползва земя, различна от описаната по т. 1 – напр. едногодишни договори за наем/аренда, споразумения за комасация, включително за едногодишните договори за земя в УПИ).

3. Копие от становище на областна дирекция по безопасност на храните, че земеделското стопанство и дейността му отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията.

4. Разрешение за производство на посевен и посадъчен материал, издадено от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, и удостоверение за вписване в регистъра на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (в случай на създаване на разсадник).

5. При овощен посадъчен материал в зависимост от категорията – сертификат за сертифициран посадъчен материал, издаден от ИАСАС, а при стандартен (САС) материал – фирмен документ, издаден от производителя. При лозов посадъчен материал – сертификат за сертифициран посадъчен материал или документ за одобрение на стандартен лозов посадъчен материал, издаден от ИАСАС. При декоративен посадъчен материал – фирмен документ, издаден от производителя.

6. Растителен паспорт, издаден от БАБХ, съгласно изискванията на Наредба 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол.

7. Документ, удостоверяващ придобиване право на ново засаждане, право на презасаждане и право на засаждане, издаден по реда на Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на засаждане/презасаждане на винени лозя).

8. Валидно удостоверение за регистрация в лозарския регистър по чл. 27, ал. 1от Закона за виното и спиртните напитки (важи в случай на

засаждане/презасаждане на винени лозя).

9. Дневник (регистър) на стопанството за всички земеделски дейности, извършвани в земеделските земи.

#### **IV. Подобряване на сградния фонд чрез строителство, покупка, реконструкция и/или ремонт на сгради, пряко свързани с дейността на стопанството**

1. Протокол за установяване на годността за ползване на строежа (образец 16)

съгласно Наредба 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) – важи в зависимост от характера на

инвестицията в дълготрайни материални активи.

2. Констативен акт за установяване на годността за ползване на строежа

(образец 15) съгласно Наредба 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството) – важи в зависимост от характера на

инвестицията в дълготрайни материални активи.

3. Копие от документ за собственост на новозакупени сгради.

4. Удостоверение за данъчна оценка или оценка от независим оценител, валидна към датата на придобиването – важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

5. Удостоверение за въвеждане в експлоатация или разрешение за ползване – в зависимост от характера на инвестицията и съгласно изискванията на ЗУТ.

6. Обобщен приемно-предавателен протокол за предаване на строежа от изпълнителя на възложителя – важи в зависимост от характера на инвестицията в дълготрайни материални активи.

7. Документи, доказващи извършените разходи, съответстващи на заложените в таблица 12 от бизнес плана.

#### **V. Подобряване механизацията на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване за нуждите на земеделското стопанство**

1. Договор за покупка на селскостопанска техника, машини, съоръжения и оборудване.

2. Приемно-предавателен протокол.

3. Свидетелство за регистрация на земеделска и горска техника или на моторно превозно средство (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

4. Протокол образец 17 за проведена 72-часова проба на машините при експлоатационни условия (в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба).

#### **VI. Отглеждане на застрашени сортове земеделски култури и/или застрашени от**

**изчезване редки породи в стопанството – 1 сорт култура и/или 1 порода**

**съгласно изискванията на приложение 8 към чл. 25 и приложение 9 към чл.**

**41 от Наредба 7 от 24 февруари 2015 г.**

**за прилагане на мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., сформиращи най-малко 1000 евро СПО**

1. Документи, доказващи придобиването на култури и/или животни – нови за стопанството.

2. Копие от удостоверение за породна принадлежност, издадено от

Изпълнителната агенция за селекция и репродукция в животновъдството или от съответната развъдна асоциация (за земеделски стопани, отглеждащи застрашени от изчезване редки породи).

3. Документ, издаден от ИАСАС, с който се потвърждава, че отглежданият сорт земеделска култура е застрашен от изчезване (за земеделски стопани, отглеждащи застрашени от изчезване сортове земеделски култури).

#### **VII. Преминаване към биологично производство**

1. Копие от договор за контрол по чл. 18 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз с

контролиращо лице.

#### **VIII. Създаване на допълнителна заетост в стопанството**

1. Справка за средносписъчния брой на наетите в стопанството лица за отчетен период от най-малко една година спрямо месеца, предхождащ датата на подаване на заявка за плащане, изчислен по Методиката за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, публикувана на сайта на НСИ, заверена от ползвателя.

2. Справка от НАП за актуално състояние на всички действащи трудови договори, издадена не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявка за плащане, съдържаща код по КИД и код НКПД, съответстващи на дейностите по проекта.

**IX. Завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина".**

1. Удостоверение за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или завършено обучение от 150 часа по част от професия от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство" или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина".

## **Х. Участие в призната група и/или организация на производители**

1. Устройствен акт (устав, дружествен договор) на организацията.
2. Договори между членовете и организацията за реализация на продукцията.